

Florentina Chifu

Petre Ștefănescu

Muzică și mișcare

Clasa a IV-a

Manual realizat în conformitate cu programa școlară
pentru disciplina *Muzică și mișcare*, clasele a III-a – a IV-a,
aprobată prin OMEN nr. 5003/02.12.2014

Acest manual este proprietatea Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice.

Manualul școlar a fost aprobat prin Ordinul ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. 3616/07.04.2016 și este realizat în conformitate cu programa școlară aprobată prin OMEN nr. 5003/02.12.2014.

Manualul este distribuit elevilor în mod gratuit, atât în format tipărit, cât și digital, și este transmisibil timp de patru ani școlari, începând cu anul școlar 2015–2016.

Inspectoratul școlar

Școala/Colegiul/Liceul

ACEST MANUAL A FOST FOLOSIT:

Anul	Numele elevului	Clasa	Anul școlar	Aspectul manualului*			
				format tipărit		format digital	
				la primire	la predare	la primire	la predare
1							
2							
3							
4							

* Pentru precizarea aspectului manualului se va folosi unul dintre următorii termeni: nou, bun, îngrijit, neîngrijit, deteriorat.

- Cadrele didactice vor verifica dacă informațiile înscrise în tabelul de mai sus sunt corecte.
- Elevii nu vor face niciun fel de însemnări pe manual.

Muzică și mișcare Manual pentru clasa a IV-a. Semestrul I

Florentina Chifu, Petre Ștefănescu

Referent științific: Prof. Diana Nuțeanu

Copyright © 2016 Grup Media Litera

Toate drepturile rezervate

Editura Litera

O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România

tel.: 021 319 63 90; 031 425 16 19; 0752 548 372

e-mail: comenzi@litera.ro

Ne puteți vizita pe

Editor: Vidrașcu și fiii

Redactor: Mihaela Spurcaci

Corector: Carmen Bitlan

Ilustrații: Dreamstime, Shutterstock

Desene realizate de: Valeriu Stih, Cornelia Cardamisa

Copertă: Vlad Panfilov

Tehnoredactare: Banu Gheorghe

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CHIFU, FLORENTINA

Muzică și mișcare : manual pentru clasa a IV-a / Florentina Chifu, Petre Ștefănescu. - București : Litera, 2016.

2 vol.

ISBN 978-606-33-0585-6

Semestrul 2. - 2016. - ISBN 978-606-33-0584-9

I. Ștefănescu, Petre

78(075.33)

Dragă prietene,

Bine te-am regăsit!

Sunt **Arlechinul Cântăreț** și te voi însoți într-o nouă călătorie prin paginile manualului de **Muzică și mișcare**.

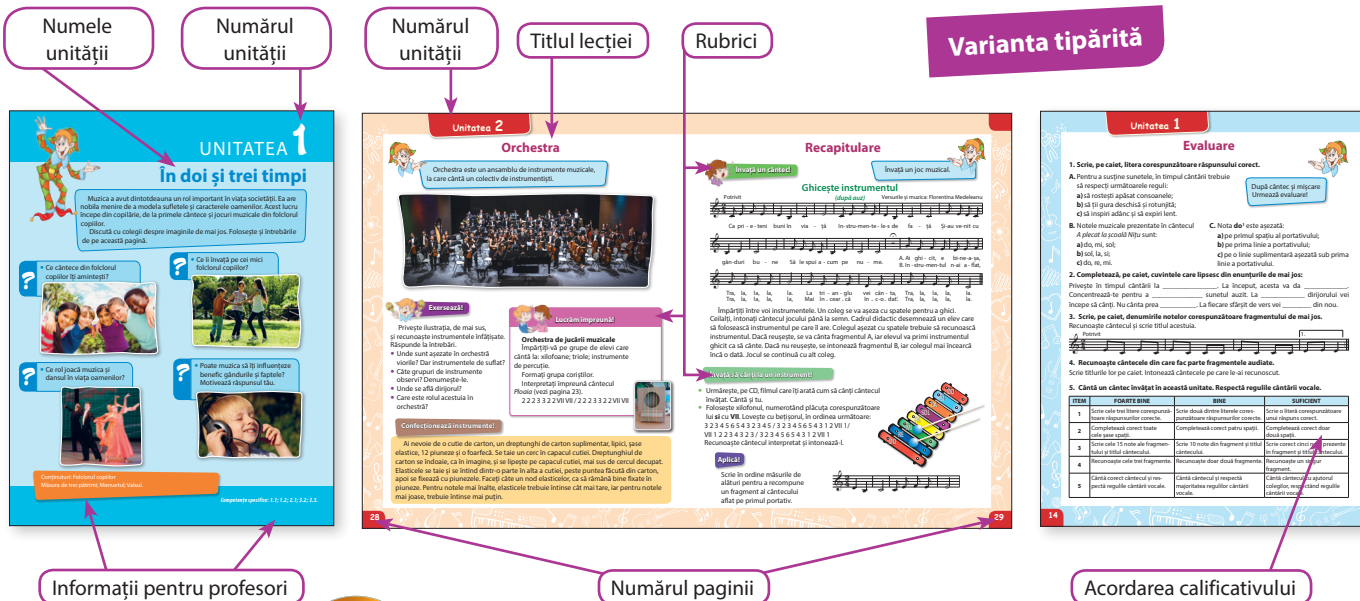
Vom străbate împreună drumurile armonioase către Împărăția Muzicii.

Prietenii și ajutoarele de nădejde îți vor fi **cântecele, mișcarea, imaginația, gândirea, joaca și creativitatea!**

Îți urez mult succes în călătoria muzicală!

Structura manualului

Varianta digitală

Forma electronică a manualului școlar are un conținut similar celei tipărite a manualului școlar și cuprinde, în plus, o serie de activități multimedia interactive de învățare (stative, animate, interactive).

Acest simbol te ajută să identifici paginile din manual cu activități multimedia de învățare.

Competențe generale și specifice, conform programei școlare pentru disciplina **MUZICĂ ȘI MIȘCARE**, clasele a III-a – a IV-a, aprobată prin OMEN nr. 5003/02.12.2014

1. Receptarea unor cântece pentru copii și a unor elemente simple de limbaj muzical

- 1.1. Receptarea unor cântece din folclorul copiilor, colinde, a unor lucrări accesibile din patrimoniul cultural, cu sesizarea unor diferențe de natură muzicală și de mișcare corporală/scenică
- 1.2. Corelarea înălțimilor de sunete și a valorilor de note și pauze cu notația muzicală
- 1.3. Sesizarea în cadrul cântecelor, a unor elemente de formă (repetiție/schimbare, alternanță strofă/refren)

2. Interpretarea de cântece pentru copii, cu mijloace specifice vârstei

- 2.1. Cântarea individuală, în mici grupuri, în colectiv, însoțită de elemente de mișcare cu diferențieri expresive
- 2.2. Utilizarea notației înălțimilor sunetelor și valorilor ritmice ale notelor și pauzelor pentru însușirea unor cântece

3. Exprimarea unor idei, sentimente și experiențe prin intermediul muzicii și mișcării, individual sau în grup

- 3.1. Manifestarea unor reacții, emoții, sentimente sugerate de fragmente muzicale însoțite de dans
- 3.2. Diferențierea anumitor caracteristici (muzicale și de mișcare) în exprimarea prin dans
- 3.3. Improvizarea unor melodii, asociate cu mișcări corporale

Recapitulare

Amintește-ți ce ai învățat în primul semestru.

Jocul duratelor

Alege din variantele de mai jos versurile care se potrivesc duratelor:

- Mă-mă-ru-ță, ru-ță
- Melc, melc, codobelc
- Fulg de nea, fulg de nea

Scrive și tu un vers care să se potrivească duratelor de mai sus.

Învață un cântec!

Clopoțelul

Versurile: I. U. Soricu

Muzica: Claude Auge

1. Tri-li-ling, su-nă iar gu-ra-li-vul clo-po-țel. Nu-mai noi, dragi șco-lari știm ce vrea să
2. Tri-li-ling, noi por-nim min-tea să ne-o lu-mi-năm Și cu drag ne si-lim, pe pă-rinți să-i
3. Tri-li-ling, gla-sul tău, clo-po-țe-lul meu iu-bit, Când eu uit să în-văț, îmi a-ra-tă

zi - că el. Tri - li - ling, ling, tri - li, ling, ling, tri - li, ling, ling, tri - li, ling, ling, ling.
as - cul-tăm.
c-am gre- șit.

Exersează!

- Intonează cântecul, respectând regulile de cântare învățate.
- Intonează cântecul, exprimând la prima strofă mirare, la a doua strofă bucurie, iar la a treia strofă tristețe.
- Învață să cânti fragmentul colorat, urmând etapele învățate.
- Cântă un vers cu voce și un vers în gând.

Joc muzical

Ștafeta

Împărțiți-vă în trei grupe. Elevii fiecărei grupe vor cânta pe rând cântecul, în ștafeta, după indicația învățătoarei. Câștigă grupa ai cărei elevi au cântat corect, expresiv și au intrat corect la semnalul învățătoarei.

Aplică!

- Scrive, pe caiet, în ordine, măsurile de mai jos, pentru a recompuce fragmentul colorat din cântec.

Mișcare pe muzică

Scaunele

Pregătiți un număr de scaune, cu unul în minus față de numărul de elevi din clasă.

Pe fondul muzical al cântecului ascultat pe CD, executați mișcări libere. Atunci când conducătorul jocului oprește muzica, trebuie să ocupați un scaun. Cel care rămâne fără scaun iese din joc. Câștigă ultimii rămași în joc.

- Amintește-ți măsurile învățate cuprinse în tabelul de mai jos:

Măsura	Sucesiunea timpilor accentuați și neaccentuați	Tactarea măsurii
		↓ ↑

- Intonează cântece învățate în semestrul I, scrise în fiecare dintre măsurile de mai sus. Tactează măsura corespunzător.

Confecționează instrumente!

Ai nevoie de mai multe cutii goale de la înghețată, brânză, floricele sau borcane în care a fost cremă de ciocolată, iaurt. Se îmbracă recipientul în hârtie colorată, cu modele diferite. Se taie bucata de hârtie la dimensiunea recipientului, apoi se lipește cu aracet. În cutie se pot introduce boabe de diferite feluri: de orez, de grâu, de mazăre, de porumb sau de fasole. Sigilează cutia, fixând capacul cu super glue.

Mișcă obiectele și observă sunetele produse de semințele introduse. Compară sunetele și ordonează instrumentele, de la cele care produc sunete joase la cele care produc sunete înalte. Poți folosi instrumentele obținute scuturându-le, rostogolindu-le etc.

Joc muzical

Clovnul

Un elev va fi clovnul și va intona un fragment din cântec schimbând duratele notelor. Cealalți colegi vor descoperi greșelile și vor intona cântecul respectând duratele.

Fii creativ!

- Imaginează-ți ce alte silabe ai putea folosi pentru a reda glasul clopoțelului.
- Intonează cântecul folosind silabele găsite de tine.

UNITATEA 1

În doi și trei timpi

Muzica a avut dintotdeauna un rol important în viața societății. Ea are nobila menire de a modela sufletele și caracterele oamenilor. Acest lucru începe din copilărie, de la primele cântece și jocuri muzicale din folclorul copiilor.

Discută cu colegii despre imaginile de mai jos. Folosește și întrebările de pe această pagină.

- Ce cântece din folclorul copiilor îți amintești?

- Ce îți învață pe cei mici folclorul copiilor?

- Ce rol joacă muzica și dansul în viața oamenilor?

- Poate muzica să îți influențeze benefic gândurile și faptele? Motivează răspunsul tău.

Conținuturi: Folclorul copiilor
Măsura de trei pătrimi; Menuetul; Valsul.

Folclorul copiilor

Amintește-ți cântecul *Melc, melc, codobelc*.
Explică de ce îi cântă copilul melcului.

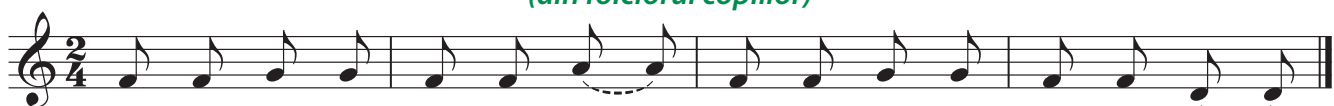
Ce cântece din folclorul copiilor îți amintești din clasa a III-a?
Învață cântecul de mai jos și explică de ce se cântă.

Învață un cântec!

Baba-oarba

(din folclorul copiilor)

1. Ba - ba oar - ba, hai la joc, Scoa - te na - su' din co - joc
2. Vi - no, prin - de - mă pe mi - ne, Că și eu te-am prins pe ti - ne.

Reține!

Folclorul copiilor cuprinde creația populară imaginată de cei mici. Prin cântec și joc, copilul ia contact cu mediul înconjurător pentru a-l cunoaște. Unele creații folclorice sunt create de copii pentru amuzament. O mare categorie de cântece și poezii însoțesc jocurile copiilor.

Aplică!

Observă fiecare exemplu prezentat care te familiarizează cu lumea înconjurătoare.

Învață următoarele cântece:

Cântec despre obiecte:

Călțunei*, mititei

(din folclorul copiilor, colecția Nelu Ionescu)

Căl - țu - nei, mi - ti - tei, Hai ve - niți în cas' la noi, Că dă fri - gul pes - te voi.

Cântec despre schimbarea vremii:

Nor, nor drăgălaș

(din folclorul copiilor)

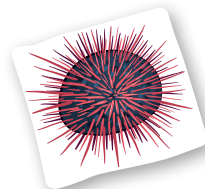

Nor, nor, dră - gă - laș, A - dă ploa - ie, no - u - raș!
Ca să creas - că gră - ne - le, Să se fa - că pâi - ni - le.

* *călțunei*: denumire populară dată cizmelor

Cântec despre plante:

Mărăcine, mărăcine (după auz)

din folclorul copiilor

1. Mă - ră - ci - ne, mă - ră - ci - ne, La ti - ne nu vin al - bi - ne,
2. Că ești rău și în - țepi ta - re Toți co - pi - ii în pi - cioa - re.

Cântec despre animale:

Pește, peștișor (după auz)

din folclorul copiilor

Peș - te, peș - ti - șor, Hai - de ieși din cui - bu - șor, Soa - re - le s - a - pa - ră, Și ge - rul să moa - ră.

Cântec-numărătoare:

Numărătoare (după auz)

din folclorul copiilor

Într - un co - pă - cel, Stă un gân - dă - cel, Și nu - mă - ră, u - nu, doi, leși a - fa - ră din - tre noi.

Exersează!

- Răspunde la întrebările de mai jos:
 - Cine sunt autorii acestor cântece?
 - Ce îi învață pe copii aceste cântece?
 - Care dintre cântece are refren?
 - Ce situații nostime sunt prezentate?
- Copiază, pe caiet, cântecul *Călțunei mititei*.

Acompaniază!

- Intonează cântecele și acompaniază-te cu percuție corporală.
 - Intonează cântecele astfel: un vers cu voce și un vers în gând.
 - Intonează cântecele însoțite de variantele instrumentale de pe CD.
- Alege un cântec din folclorul copiilor și completează, pe caiet, tabelul de mai jos:

Elementele prezentate	Numărul de strofe	Numărul de versuri al strofei	Notele prin care este redată melodia	Duratele de note cunoscute

Măsura de trei pătrimi ($\frac{3}{4}$)

Amintește-ți cum se măsoară timpul în muzică.

- Citește ritmic versul de mai jos, executând o bătaie ușoară pe bancă pe silabele accentuate:

Fe - te - le ve - se - le cu - ră - ță pe - te - le

Aplică!

- Câte silabe accentuate ai rostit? Cât de dese au fost accentele?
- Câți timpi neaccentuați urmează unui timp accentuat?

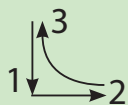
Reține!

Gruparea de trei timpi cu valoare de pătrime, dintre care primul accentuat, iar următorii doi timpi neaccentuați, formează măsura de trei pătrimi.

Această măsură se tacează prin mișcarea brațelor în jos, lateral și sus.

Tactarea măsurii

- 1 - jos
- 2 - lateral
- 3 - sus

Învăță un cântec!

Dans

(după auz)

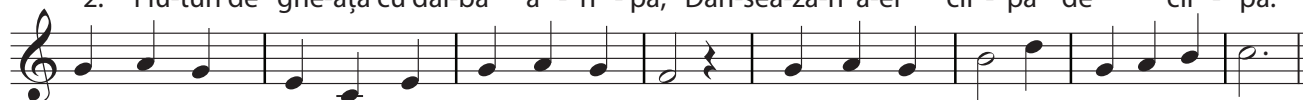
Potrivit

Versurile și muzica: Florentina Chifu

1. Al - be pe - ta - le pur - ta - te de vânt, Zboa - ră în ca - le, cad pe pă - mânt.

2. Flu - turi de ghe - ață cu dal - bă a - ri - pă, Dan - sea - ză - n a - er cli - pă de cli - pă.

Mici di - a - man - te cu li - căr de stea, Dan - sea - ză ful - gii de ca - ti - fea.

Și când de joc o - bo - siți se o - presc, Pe na - sul meu gră - biți se to - pesc.

Descoperă în ce măsură este scrisă această horă.

Învăță un cântec!

Hora mare (după auz)

Cântec popular

Potrivit

1. Joc mai mân-dru de - cât ho - ra Nu-i în ța - ra — ni - mă - nui —
Ea ni-i dra - gă tu - tu - ro - ra Ea mi-i jo - cul — nea - mu - lui —
2. Cât e lu - mea să tră - ias - că Ho - ra scum - pă — din bă - trâni —
Și cu ho - ra să-n - flo - reas - că Nea - mul nos - tru — de ro - mâni —

Doi pași î - na - in - te și doi î - na - poi Să ju - căm ho - ra ca la noi.

Exersează!

- Intonează cântecul și dirijează.
- Amintește-ți cântecul *Joc așa cum este hora*, învățat în semestrul I. Intonează-l și tactează măsura. În ce măsură este scris acest cântec?
- Completează, pe caiet, tabelul, cu asemănări și deosebiri dintre cele două cântece.

Cântecul	Asemănări	Deosebiri
<i>Joc așa cum este hora</i>		
<i>Hora mare</i>		

- Scrie barele de măsură la locul potrivit pentru a obține măsuri de trei pătrimi.

Fii creativ!

- Creează o melodie în măsura de trei pătrimi pentru versurile alăturate.
- Notează în caiet duratele de notă folosite, apoi compune melodia.

*Cântece vesele fetele cântă
Și toți băieții atenți le ascultă.*

Joc muzical

Timpul accentuat

- Audiază piesa de pe CD și execută o bătaie din palme pe timpul accentuat și bătăi pe umăr pe timpii neaccentuați.
- Vizionează, de pe CD, filmul care îți arată acest joc.

Menuetul

Ascultă piesa următoare de pe CD și descoperă măsura în care este scrisă.

Învăță un cântec!

Menuet (după auz)

Versuri: Florentina Medeleanu

Muzica: Johann Sebastian Bach

1. Mu - zi - ca iar ră - su - nă, Pe - re - chi-le-s îm-pre - u - nă Și-un re - ge se-n- cli - nă
2. Fla - u - tul o să su - ne Și toți fac o ple-că - ciu - ne În - cep al - te pie - se,

- Că - tre re - gi - nă Și-o pi - ru - e - tă fac. Dan - sea - ză me - nu - et.
Prinți și prin - țe - se

Reține!

Menuetul este un dans francez de origine populară, în măsura de trei timpi. Acum 400 de ani, regele Ludovic al XIV-lea l-a introdus ca dans de curte, fiind considerat model al dansurilor de salon. Din Franța, menuetul s-a răspândit în întreaga Europă, fiind preferatul curților regale și nobiliare.

Mișcare pe muzică

Menuetul se dansează în trei timpi egali, cu mișcări lente, grațioase și elegante. Partenerii pornesc cu același picior, o deplasare în forma literei „Z”, urmează prezentarea mâinii drepte, apoi a mâinii stângi, urmată de prezentarea ambelor mâini. Fiecare moment este însoțit de câte o reverență, de îndoirea genunchilor, de piruete.

Audiază!

Audiază *Menuet*, de Johann Sebastian Bach, în varianta instrumentală, *Menuet*, de Luigi Bocherini și *Menuet*, de Wolfgang Amadeus Mozart. Formați perechi și dansați pe melodia audiată, folosind așa cum doriți pașii prezentați la rubrica alăturată.

Din lumea dansului Menuetul

- A fost introdus în lucrările unor compozitori celebri, precum: W.A. Mozart, J.S. Bach, L. van Beethoven.
- Poate fi dansat de către o singură persoană, de către o singură pereche sau mai multe perechi așezate în cerc.

Proiect

O poveste muzicală din benzi desenate

Lucrăm împreună!

Împărțiți-vă în grupe de câte 6 elevi.

Imaginați-vă că sunteți angajați la o revistă cu benzi desenate și aveți de realizat o poveste ilustrată cu un personaj la alegere. Acest personaj iubește muzica și dansul.

Folosiți și următoarele cuvinte:

menuet, echipă, ritm, măsură, folclor.

Etapele creației sunt următoarele:

1. Realizați o schemă a poveștii. Puteți folosi o axă a timpului pe care să marcați momentele întâmplării.
2. Scrieți dialogurile, menționând cărui personaj îi aparțin replicile. Folosiți cuvintele date în contextul potrivit.
3. Împărțiți foaia A4 în numărul de casete potrivit dialogurilor create.
4. Realizați desenele și colorați-le.
5. Scrieți textele repartizate pentru fiecare casetă și cele din bulele de dialog.
6. Creați o melodie potrivită pentru fiecare replică.
7. Prezentați colegilor povestea voastră muzicală.

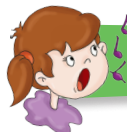

Dansuri de societate

Valsul

Te invit din nou la dans. Descoperă în ce măsură este scrisă melodia dansului pe care îl vei învăța.

Învăță un cântec!

Dansul
(după auz)

Potrivit

Versurile și muzica: Florentina Chifu

Un, doi, trei! Un, doi, trei! A - șa e dan - sul, În ritm de vals ne-n-vâr - tim și pă - șim.
Un, doi, trei! Un, doi, trei! Ne pla - ce val - sul. Și în pe - re-chi rit-mul Îl ur - mă-rim.

Exersează!

- Intonează cântecul în timp ce tacezi măsura.
- Intonează cântecul și marchează cu un clopoțel timpii accentuați.

Reține!

Valsul își are originea în dansul popular austriac. Este unul dintre cele mai îndrăgite dansuri, răspândit în întreaga lume. Valsul este un dans elegant, de perechi, în măsura de trei timpi.

Mișcare
pe muzică

Valsul se compune din trei pași care pot fi executați în orice direcție: înainte, înapoi, lateral sau încrucișat. Primul pas – pe timpul accentuat – este puternic și se execută pe toată talpa. Ceilalți doi pași care corespund timpilor neaccentuați sunt mai mici și ușori, executați pe vârfuri. (un, doi, trei = talpă, vârf, vârf)

Vizionează, pe CD, filmul care îți arată cum să execuți acest dans. Valsează împreună cu dansatorii care demonstrează.

Audiază!

Audiază valsurile *Dunărea albastră*, de Johann Strauss-fiul, și *Valurile Dunării*, de Iosif Ivanovici, și valsează pe muzică.

Compară cele două piese completând pe caiet tabelul de mai jos. Ascultă din nou valsul *Valurile Dunării* și tacează măsura. Urmărește cu degetul pe partitura succesiunea de înălțimi și pauzele.

Valsul	Mișcarea	Măsura	Nuanțele	Instrumentele	Impresii
<i>Dunărea albastră</i>					
<i>Valurile Dunării</i>					

Valurile Dunării

Muzica: Iosif Ivanovici

Din lumea dansului

Valsul

- Orașul Viena a fost denumit „capitala valsului”, datorită familiei de muzicieni Strauss, care a locuit aici și a compus valsuri celebre în toată lumea.
- Valsul *Valurile Dunării* a fost scris de un român și s-a bucurat de un mare succes, făcând ocolul pământului.

Fii creativ!

Creează o melodie în măsura de trei pătrimi pentru versurile de mai jos.

Notează mai întâi duratele de note folosite, apoi compune melodia.

*Valsul ne poartă pe aripi de visare
Și dansator vreau să fiu când voi crește mare.*

Proiect

Pe aripile valsului

Pregătiți pentru ziua de 8 Martie o surpriză muzicală pentru mamele voastre. Alegeți, cu ajutorul cadrului didactic, melodia unui vals și exersați în perechi pașii învățați pentru a vă sincroniza. Prezentați valsul cu această ocazie. Redactați invitația pe care o veți adresa mamelor.

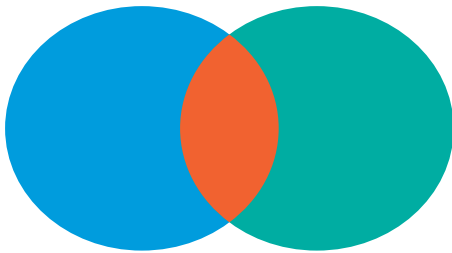
Învăță să înveți

Diagrama Venn

Diagrama Venn te ajută să înțelegi mai ușor asemănările, diferențele și legăturile dintre idei, obiecte, evenimente sau teme studiate.

Cum procedezi?

Pentru a putea lucra după această metodă, trebuie să desenezi două cercuri care se suprapun, ca în imaginea de mai jos.

În primul cerc, notezi elementele caracteristice primului obiect, eveniment, fenomen, concept. În al doilea cerc, notezi elementele caracteristice celui de-al doilea termen.

În partea care se suprapune, notezi elementele comune celor doi termeni.

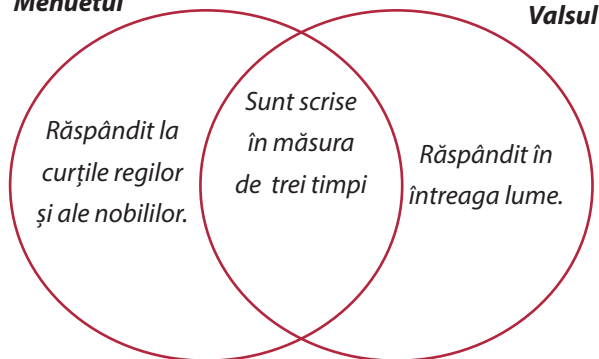

Exersează!

- Realizează o diagramă Venn în care să compari cele două dansuri învățate: menuetul și valsul.
- Poți lucra singur sau în perechi.
- La final, expuneți lucrările și comparați-le.

Menuetul

Valsul

Aplică!

- Alege alte două dansuri, de exemplu, hora și menuetul, apoi compară-le, folosind diagrama Venn. Realizează diagrama pe o fișă pe care o vei adăuga în portofoliul tău.

Recapitulare

Exersează!

- Intonează cântecul *Dansul*, învățat în această unitate, și tacează măsura.
- Intonează cântecul *Menuet* și marchează cu triunghiul timpii accentuați.
- Audiază din nou piesele și completează tabelul cu date despre cântece.

Mișcare pe muzică

Audiază, pe CD, piesa *Menuet*, de Johann Sebastian Bach, și aplică pașii de dans învățați.

Piesa muzicală	Genul muzical	Măsura	Mișcarea	Nuanțele	Împresii
<i>Hora mare</i>					
<i>Menuetul</i>					
<i>Valsul</i>					

Audiază!

Audiază *Vals* din opereta *Liliacul* și valsează pe muzică.

Vals

Muzica: Johann Strauss

etc.

Din lumea muzicii

Johann Strauss-fiul

- S-a născut la Viena, în Austria, într-o familie de muzicieni, tatăl său fiind un cunoscut compozitor.
- A compus peste 500 de valsuri și alte tipuri de muzică de dans.
- A fost cunoscut în timpul vieții drept *regele valsului*, făcând acest dans și muzica lui celebre în Viena secolului al XIX-lea.
- Printre celebrele sale compoziții se numără: *Dunărea albastră*, *Povești din pădurea vieneză*, *Trich-trach polka*, *Marșul Radetzky*.

Fii creativ!

Citește versurile și intonează notele fragmentului de mai jos, apoi continuă melodia, folosind notele învățate și durate potrivite în măsura de trei pătrimi.

Cântă întregul fragment.

- Improvizează un dans potrivit melodiei create. Repetă-l împreună cu colegii.

Evaluare

După cântec și mișcare, urmează evaluare.

1. Scrie, pe caiet, litera corespunzătoare răspunsului corect:

- A.** Un cântec din folclorul copiilor este:
- a) *Dans;*
 - b) *Pește, peștișor;*
 - c) *Hora mare.*
- B.** Valsul este un dans:
- a) apărut la curțile regilor;
 - b) cu reverențe și piruete;
 - c) compus din trei pași.
- C.** Menuetul și valsul au în comun:
- a) pașii de dans;
 - b) melodia;
 - c) măsura de trei timpi.

2. Răspunde, pe caiet, la întrebările de mai jos:

- a) Ce este măsura de trei pătrimi?
- b) Care este rolul cântecelor din folclorul copiilor?
- c) Ce este menuetul?

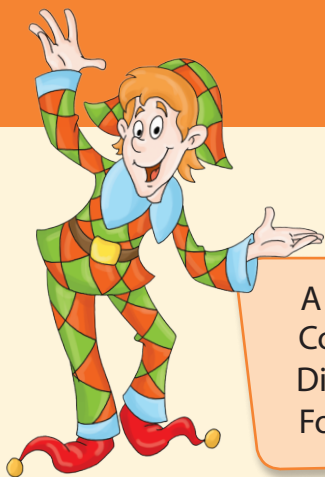
3. Ascultă valsul și execută pașii de dans învățați.

4. Ascultă cele trei fragmente, identifică piesele redată și genurile muzicale cărora le aparțin.

5. Cântă un cântec scris în măsura de trei pătrimi și tacează măsura.

ITEM	FOARTE BINE	BINE	SUFICIENT
1	Scrie literele celor trei răspunsuri corecte.	Scrie literele celor două răspunsuri corecte.	Scrie litera unui răspuns corect.
2	Răspunde corect la cele trei întrebări.	Răspunde corect la două dintre întrebări.	Răspunde corect la o întrebare.
3	Execută corect pașii de vals.	Execută cu mici ezitări pașii de dans.	Execută cu ajutorul colegilor pașii de vals.
4	Identifică cele trei piese și genurile muzicale din care fac parte.	Identifică piesele și două dintre genurile muzicale.	Identifică două dintre piese și un gen muzical.
5	Cântă cântecul și tacează măsura corect.	Cântă cântecul corect și tacează măsura cu ajutor.	Cântă cântecul și tacează măsura cu ajutor.

UNITATEA 2

Eu între ceilalți

A cânta înseamnă joc, implicare, pasiune, exercițiu, dar și lucru în echipă. Corul, ca și orchestra, este o echipă în care fiecare membru este important. Discută cu colegii despre fotografiile de mai jos. Folosește și întrebările de pe această pagină.

- Cum te simți mai bine: cântând ca solist sau în grup? De ce?

- De ce orchestra este considerată o echipă? Dă exemple de alte echipe muzicale.

- Ce reguli crezi că trebuie să respecte dansatorii dintr-o trupă de balet?

- Sunetul cărui instrument crezi că seamănă cu vocea umană? Motivează răspunsul tău.

Sunetul și nota **si** (sub octava centrală). Timbrul. Sunete din mediul înconjurător
Diferențierea tipurilor de voce (copil, femeie, bărbat). Timbrul instrumental.
Orchestra.

Competențe specifice: 1.1; 1.2; 2.1; 2.2; 3.3.

Sunetul și nota si

Învăță după auz fragmentul de mai jos. Cum se aude sunetul **si** față de **do**¹?
Unde este plasată pe portativ nota **si**?

Si eu sunt! Ți răs - pund: Si eu sunt, Si, do, re.

Reține!

Muzicienii deosebesc sunetele și notele cu aceeași denumire adăugând cifra 1 tuturor sunetelor cuprinse între **do**¹ și **do**². Sunetul **si** se cântă mai jos decât **do**¹. Nota **si** se scrie sub portativ, sub linia suplimentară pe care este scris **do**¹.

Învăță un cântec!

Ce mi-e mie drag în lume?

Versuri populare

(după auz)

Muzica: Timotei Popovici

1. Foa - ie ver - de, foa - ie ver - de trei a - lu - ne, Ce mi-e mi - e
2. Și mi-e drag prui - nul cu prui - ne, prui - nul cu prui - ne Și o - mul cu

drag în lu - me, drag în lu - me? Cânt - te - cul de dor și
vor - be bu - ne, vor - be bu - ne. Și mi-e drag nu - cul cu

drag, Zis din flu - ier, zis din flu - ie - raș de fag.
nuci Și o - mul cu vor - be dulci, cu vor - be dulci.

Exersează!

- Intonează cântecul și marchează cu pocnet din degete sunetele **si**.
- Învăță să cânti fragmentul colorat, urmând etapele cunoscute.
- Scrie nota **si** pe un portativ, în caiet.
- Amintește-ți regulile comunicării. Scrie, în caiet, cum te ajută acestea să relaționezi cu cei din jur.

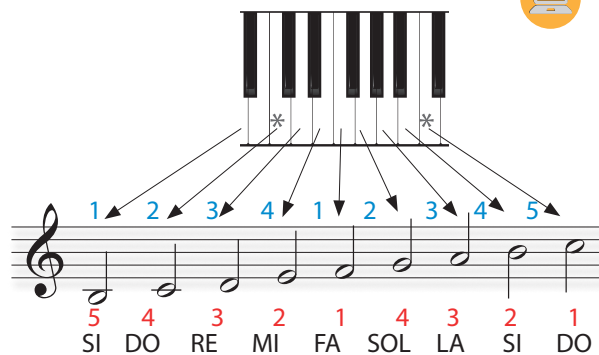

Mișcare pe muzică

Mișcă-te liber pe muzică și execută bătăi din palme pe sunetul **si**, cel mai grav sunet învățat până acum.

Învăță să cânti la un instrument!

- Urmărește, pe CD, filmul care îți arată cum să cânti la pian cântecul învățat.
- Folosește xilofonul, numerotând plăcuța corespunzătoare lui **si** cu VII. Lovește cu bețișorul, în ordinea următoare:
3 2 3 4 5 6 5 4 3 2 3 4 5 / 3 2 3 4 5 6 5 4 3 1 2 VII 1 /
VII 1 2 2 3 4 3 2 3 / 3 2 3 4 5 6 5 4 3 1 2 VII 1

Fii creativ!

- Răspunde la întrebarea reprezentată de titlul cântecului cu un răspuns muzical care să conțină și sunetul **si**.

Exemplu:

Acompaniază!

- Intonează cântecul cu acompaniament de tamburină pe formula:

Audiază!

Audiază piesa *Valsul florilor*, de Piotr Ilici Ceaikovski. Urmărește cu degetul pe partitură și descoperă notele **si**. Audiază din nou piesa și execută împreună cu un/o coleg/ă pașii de vals învățați.

Valsul florilor

Muzica: Piotr Ilici Ceaikovski

Din lumea muzicii

Piotr Ilici Ceaikovski

- A fost un compozitor rus admirat în întreaga lume.
- La 23 de ani a hotărât să studieze muzica la Conservatorul din Sankt Petersburg după care devine profesor de armonie.
- A compus *Lacul Lebedelor*, *Frumoasa din pădurea adormită*, *Spărgătorul de nuci*, creații care au redefinit muzica de balet.

Învăță un cântec!

Hai la joacă!

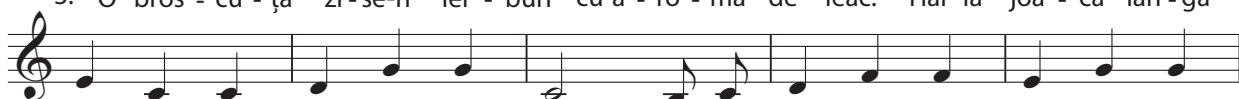
(după auz)

Versurile și muzica: Florentina Chifu

Potrivit

1. Că - țe - lu - șul di - mi nea - ța Mă chea-mă la geam: - Hai la joa - că în li -
 2. Pi - si - cu - ța zi - ce dul - ce când lap - te îi dau: - Hai la joa - că în gră -
 3. O bros - cu - ță zi - se - n ier - buri cu - a - ro - ma de leac: - Hai la joa - că lân - gă

va - dă, co - pi - le, Ham, ham! A - ler - găm prin - tre tu - fe, să -
 di - nă, co - pi - le, Miau, miau! Tu de mij - loc mă prin - de, iar
 bal - tă, co - pi - le, Oac, oac! Ne - n - vâr - tim pe sub mână și

rim pe-un pi-cior sub ram Ham, ham!
 eu î - na - in - te - o iau și cân - tăm îm - pre - u - nă un ve - sel cânt: Miau, miau!
 doi pași 'na - in - te fac Oac, oac!

Exersează!

- Intonează cântecul și marchează cu bățai din palme sunetele **si**.
- Intonează cântecul și tactează măsura de trei pătrimi.
- Descifrează fragmentul colorat urmând pașii cunoscuți.

Mișcare pe muzică

- Intonează cântecul și execută mișcări libere și mișcări sugerate de text.

Acompaniază!

- Intonează cântecul marcând ritmul cu clopoțelul și onomatopeele* cu maracasul.

Lucrăm împreună!

- Împărțiți-vă în trei grupe: grupa cățelușilor, a pisicuțelor și a broscuțelor, apoi intonați strofa corespunzătoare.
- Alegeți trei soliști care să interpreteze rolurile animalelor prezente în cântec.
- Fiecare solist va cânta fragmentul corespunzător liniei de dialog din strofă.

Fii creativ!

- Realizează o invitație muzicală la joacă, adresată unui prieten, în care să folosești sunetul **si**.

Dra - gă pri - e - te - ne, azi te in - vit ...
 pri - e - te - nă,

* onomatopee: cuvânt care imită sunete, zgomote din mediul înconjurător

Ce fel de sunete se produc în mediul familial? Dar în mediul școlar?

Timbrul

Sunete din mediul înconjurător

Reține!

Sunetul este rezultatul unor vibrații produse de corpuri sonore. Sunetele cântate cu vocea sau cu instrumentele se numesc sunete muzicale și se deosebesc de zgomote, care sunt sunete nemuzicale.

Poveste în lanț: La pădure

Compuneți împreună o poveste cu onomatopee. Porniți de la enunțul: „Într-o dimineață, familia lui Andrei a pornit cu mașina la pădure: *vum!, vum!*” Adăugați, pe rând, câte un enunț care să conțină onomatopee și creați o poveste.

Învăță un cântec!

Ploaia (după auz)

Muzica: Petre Țipordei

1. Pic, pic, pic!	Ci-ne-i oa-re, ci-ne?	Pic, pic, pic!	la-tă ploa-ia vi-ne.
2. Pic, pic, pic!	Vi-ne pe fu-riș,___	Pic, pic, pic!	Pe a-co-pe riș,___
3. Pic, pic, pic!	Ba o simț și eu___	Pic, pic, pic!	Pe nă-su-cul meu.

Exersează!

- Intonează cântecul și marchează cu tobița pauzele de optime.
- Intonează cântecul și execută bătăi din palme pe notele **si**.

Acompaniază!

- Intonează cântecul, marcând ritmul cu maracasul și silabele „pic” cu tamburina.

Proiect

Zgomotele și calitatea vieții

Faceți o cercetare pentru a afla ce părere au colegii voștri din clasa a III-a despre modul în care ne influențează viața poluarea fonică. Scrieți toate răspunsurile colegilor pe foi A3, fără a le menționa numele. Expuneți-le pe holurile școlii.

Teme de cercetat

- Care sunt zgomotele care te deranjează cel mai mult? De unde provin?
- Cum poate fi redus nivelul zgomotelor la oraș?

* poluarea sonoră: zgomotele care pun în pericol sănătatea oamenilor și a viețuitoarelor

Diferențierea tipurilor de voce umană

Cum poți recunoaște un coleg, chiar dacă nu îl poți vedea?

Reține!

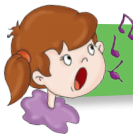
Fiecare voce are o sonoritate proprie, specifică. Această calitate a vocii de a se deosebi de celelalte voci se numește timbru. Vocile se grupează în trei categorii:

voci de copii

voci de femei

voci de bărbați

Vocile pot cânta singure sau în ansambluri: duet, trio (două, trei voci împreună) sau în cor. Corurile pot fi pe voci egale (de copii, de femei, de bărbați) sau mixte (femei și bărbați).

Învăță un cântec!

Mărțișor pentru mama

(după auz)

Versuri și muzică: Florentina Chifu

Măr-ți - șo - rul, că - lă - to - rul, Poar-tă pri - mă - va - ra - n zbor _____ Și-ți tri -
 Flori și pul - beri de lu - mi - nă, Să le porți, măi - cu - ța mea, _____ Lân - gă
 Îm - ple - tit de - a lu - mii mrea - jă Co - bo - ră - tă din po - vești, _____ Măr - ți -
 mi - te dul - ce do - rul, Mân - gă - ie - rea flo - ri - lor. _____ Măr - ți -
 i - ni - mă - ți a - ni - nă, Ra - ze dulci, scl - piri de stea. _____ Gând pur -
 șo - ru - i fir de vra - jă, Ce te - n - deam - nă să zâm - bești, _____ O u -
 șo - rul, că - lă - to - rul, de no - roc a - du - că - tor. _____
 tat de - o zi se - ni - nă, Măr - ți - șo - ru - ți va pă - rea. _____
 ra - re - n miez și coa - jă: „În - tru mulți ani să tră - iești!” _____

Exersează!

- Intonează cântecul schimbându-ți vocea de fiecare dată, astfel încât să semene cu cea a lui Mickey Mouse, a Rățoiului Donald, a unui pitic, a unui uriaș etc.
- Intonează cântecul în duet cu un/o coleg/ă și în grup cu cinci colegi. Observă cum se aud sunetele, de fiecare dată.

Audiază!

Ascultă pe internet piesele:

- *Ah, ce bucurie!*, de Alexandru Pașcanu;
 - *Sârba în căruță*, de Gheorghe Danga;
 - *Odă bucuriei*, de Ludwig van Beethoven.
- Precizează tipul vocilor audiate și componența corurilor.

Timbrul instrumental

Joc muzical

Ghicește instrumentul!

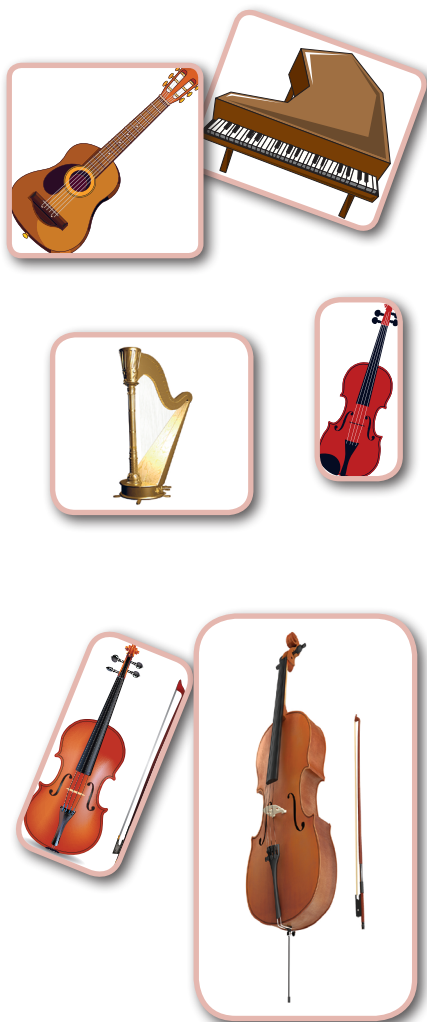
Reține!

Fiecare instrument are sonoritatea sa, adică timbrul său: luminos, grav, strident, trist, maiestuos, gingaș, puternic, strălucitor.

- Ascultă sunetele instrumentelor de pe CD. Recunoaște instrumentul folosit de fiecare dată.
- Precizează care au fost elementele care te-au ajutat să le descoperi.

După sonoritate, modul în care se produce sunetul și materialul din care sunt construite, instrumentele muzicale au un timbru propriu și sunt grupate pe familii.

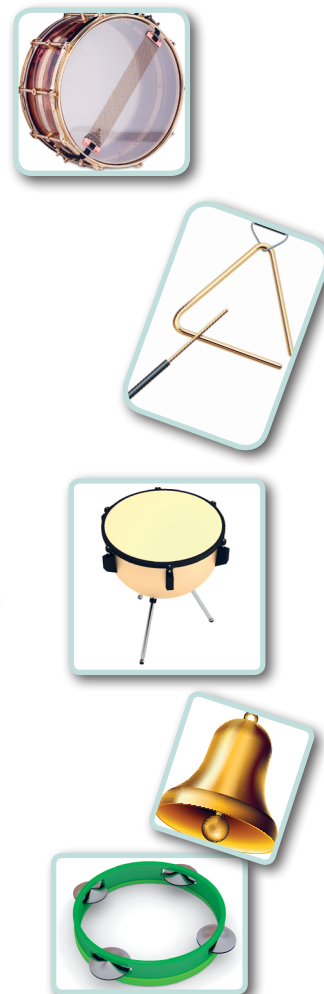
Instrumente cu coarde

Instrumente de suflat

Instrumente de percuție

Citește textele referitoare la două instrumente. Scrie, pe caiet, informații despre violoniști și trompetiști celebri.

Timbrul vioarei are o frumusețe aparte. Sunetele vioarei pot crea emoții puternice ascultătorului. Nu degeaba vioara a fost denumită „regina instrumentelor”.

Ca instrument, vioara este o cutie de lemn cu o formă specială care are rolul de a amplifica sunetul. I se mai spune și cutie de rezonanță*. Pe această cutie sunt întinse 4 corzi metalice, de grosimi diferite. Sunetele se produc prin frecarea corzilor cu un arcuș. Arcușul este format dintr-o vergea de lemn pe care este întinsă o șuviță de păr de cal.

Trompeta are un timbru pătrunzător, plin de strălucire, fiind considerată „vioara alămurilor**”.

Este alcătuită dintr-un tub îndoit de două ori, care are la un capăt un muștuc prin care se sulfă, iar la celălalt capăt are o pâlnie. Prin apăsarea mecanismului cu ventile (piston), coloana de aer pătrunde în tuburi, obținându-se sunete cu înălțimi și durate muzicale variate. Trompeta este prezentă în toate genurile muzicale: muzică simfonică, muzică de operă, muzică populară, muzică pentru fanfară.

Învăță să înveți Metoda R.A.I.

Metoda R.A.I. (*Răspunde – Aruncă – Interoghează*) te va ajuta să-ți consolidezi cunoștințele despre instrumente cu ajutorul întrebărilor și răspunsurilor.

Cum procedezi?

Printr-un joc de aruncare a unei mingi, răspunzi la întrebările formulate de colegii tăi sau formulezi tu întrebări legate de instrumente și-ți provoci colegii să răspundă. Cel care prinde mingea răspunde și apoi o aruncă mai departe altui coleg, punând o nouă întrebare. Elevul care nu cunoaște răspunsul aruncă mingea celui care a pus întrebarea, iar răspunsul îl va primi din partea acestuia.

Exemple de întrebări:

- Din ce este realizată vioara?
- Cum sunt produse sunetele trompetei?
- Ce instrumente de percuție cunoști?
- Ce instrumente de suflat cunoști?

Fișă de portofoliu

Familia instrumentelor

Informează-te de pe internet, din cărți, reviste și enciclopedii despre un instrument muzical întâlnit la pagina 25. Pe o foaie A4, alcătuește o fișă de portofoliu care să cuprindă date despre materialul din care este construit instrumentul, cum se produc sunetele, interpreți care cântă la acest instrument și piese celebre. Prezintă fișa în fața colegilor.

* *rezonanță*: proprietate a unor obiecte de a intensifica și de a prelungi sunetele.

** *alamă*: aliaj din metale de culoare aurie.

Frumoasa din pădurea adormită

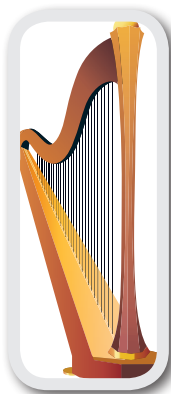
Audiază!

Ascultă baletul *Frumoasa din pădurea adormită*, de Piotr Ilici Ceaikovski. Identifică glasul diferitelor instrumente care redau personajele.

Zâna cea rea, Carabos, aruncă un blestem asupra prințesei Aurora: la împlinirea vârstei de 15 ani, să moară de înțepătura unui fus. Dar Zâna florii de liliac îi schimbă ursita. Prințesa nu va muri, ci se va cufunda într-un somn adânc din care va fi trezită de sărutul unui cavaler. Prințul Désiré este cel care salvează prințesa. Baletul se încheie cu o nuntă ca în povești, cu invitați din lumea basmelor.

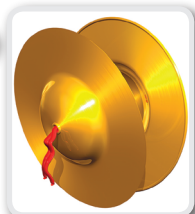
Zâna cea rea, Carabos, care prevestește moartea prințesei, este înfățișată prin glasul strident al **piculinei**, sora mai mică a **flautului**, și prin sunete aspre executate de întreaga orchestră.

Piculina

Zâna Florii de liliac duioasă și bună apare pe sunetele grațioase ale **harpei**.

Viteazul prinț Désiré este vestit de **trompete** și **talgere**.

Instrumentele de suflat cântă, pe rând, un cântec de leagăn prințesei.

Instrumentele cu coarde și arcuș leagănă somnul prințesei.

Aplică!

- Urmărește firul poveștii și scrie deosebiriile dintre libretul* baletului și povestea cu același nume scrisă de frații Grimm.

Fișă de portofoliu

Jurnal de spectator

Vizionează, la operă sau pe internet, baletul *Frumoasa din pădurea adormită*. Notează în jurnal emoțiile trăite în timpul spectacolului, impresiile lăsate de muzică, dar și de mișcările grațioase ale balerinelor.

* *libret*: textul unei opere muzicale

Orchestra

Orchestra este un ansamblu de instrumente muzicale, la care cântă un colectiv de instrumentiști.

Exersează!

Privește ilustrația, de mai sus, și recunoaște instrumentele înfățișate. Răspunde la întrebări.

- Unde sunt așezate în orchestră viorile? Dar instrumentele de suflat?
- Câte grupuri de instrumente observi? Denumeste-le.
- Unde se află dirijorul?
- Care este rolul acestuia în orchestră?

Lucrăm împreună!

Orchestra de jucării muzicale

Împărțiți-vă pe grupe de elevi care cântă la: xilofone; triole; instrumente de percuție.

Formați grupa coriștilor.

Interpretați împreună cântecul *Ploaia* (vezi pagina 23).

2 2 2 3 3 2 2 VII VII / 2 2 2 3 3 2 2 VII VII

Confecționează instrumente!

Ai nevoie de o cutie de carton, un dreptunghi de carton suplimentar, lipici, șase elastice, 12 piuneze și o foarfecă. Se taie un cerc în capacul cutiei. Dreptunghiul de carton se îndoaie, ca în imagine, și se lipește pe capacul cutiei, mai sus de cercul decupat. Elasticele se taie și se întind dintr-o parte în alta a cutiei, peste puntea făcută din carton, apoi se fixează cu piunezele. Faceți câte un nod elasticelor, ca să rămână bine fixate în piuneze. Pentru notele mai înalte, elasticele trebuie întinse cât mai tare, iar pentru notele mai joase, trebuie întinse mai puțin.

Recapitulare

Învăță un cântec!

Învăță un joc muzical.

Ghicește instrumentul

(după auz)

Versurile și muzica: Florentina Chifu

Potrivit

Ca pri - e - teni buni în via - ță In - stru - men - te - le - s de fa - ță Și - au ve - nit cu
gân - duri bu - ne Să le spui a - cum pe nu - me. A. Ai ghi - cit, e bi - ne - a - șa,
B. In - stru - men - tul n - ai a - flat,
Tra, la, la, la, la. La tri - an - glu vei cân - ta, Tra, la, la, la, la.
Tra, la, la, la, la. Mai în - cear - că în - c - o - dat'. Tra, la, la, la, la.

Împărțiți între voi instrumentele. Un coleg se va așeza cu spatele pentru a ghici. Ceilalți, intonați cântecul jocului până la semn. Cadrul didactic desemnează un elev care să folosească instrumentul pe care îl are. Colegul așezat cu spatele trebuie să recunoască instrumentul. Dacă reușește, se va cânta fragmentul A, iar elevul va primi instrumentul ghicit ca să cânte. Dacă nu reușește, se intonează fragmentul B, iar colegul mai încearcă încă o dată. Jocul se continuă cu alt coleg.

Învăță să cânti la un instrument!

- Urmărește, pe CD, filmul care îți arată cum să cânti la pian cântecul învățat. Cântă și tu.
- Folosește xilofonul, numerotând plăcuța corespunzătoare notei **si** cu **VII**. Lovește cu bețișorul, în ordinea următoare:
3 2 3 4 5 6 5 4 3 2 3 4 5 / 3 2 3 4 5 6 5 4 3 1 2 VII 1 /
VII 1 2 2 3 4 3 2 3 / 3 2 3 4 5 6 5 4 3 1 2 VII 1
Recunoaște cântecul interpretat și intonează-l.

Aplică!

Scrive, în ordine, măsurile de mai jos pentru a recom-pune un fragment al cânte-cului aflat pe primul portativ.

Fii creativ!

Compune o melodie cu duratele de mai jos.
Cânt-o la un instrument.

Evaluare

După cântec și mișcare, urmează evaluare.

1. Scrie, pe caiet, litera corespunzătoare răspunsului corect.

A. Chitara face parte din grupa instrumentelor:

- a) de percuție;
- b) cu coarde lovite;
- c) cu coarde ciupite.

B. Notele corespunzătoare fragmentului sunt:

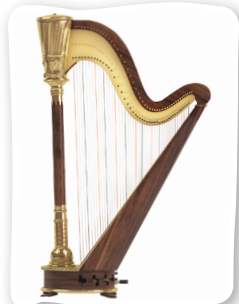
- a) do, re, mi, mi, sol, sol, fa, la;
- b) si, do, re, fa, fa, sol, mi, mi;
- c) si, do, re, fa, fa, mi, sol, sol.

C. Fragmentul de la B face parte din cântecul:

- a) *Ce mi-e mie drag pe lume?*
- b) *Mărțișor pentru mama*
- c) *Hai la joacă!*

2. Scrie, pe caiet, numele instrumentelor de mai jos:

a)

b)

c)

3. Scrie trei personaje din baletul *Frumoasa din pădurea adormită* și instrumentele prin care sunt redatăe.

4. Intonează un cântec învățat în această unitate și acompaniază-te cu instrumentul preferat.

5. Scrie trei soluții de reducere a zgomotului (poluării fonice) în marile orașe.

ITEM	FOARTE BINE	BINE	SUFICIENT
1	Scrie trei răspunsuri corecte.	Scrie două răspunsuri corecte.	Scrie un răspuns corect.
2	Scrie numele instrumentelor.	Scrie numele a două instrumente.	Scrie numele unui instrument.
3	Scrie trei personaje și instrumentele prin care sunt redatăe.	Scrie două personaje și instrumentele prin care sunt redatăe.	Scrie un personaj și instrumentul prin care este redată.
4	Intonează corect cântecul și acompaniază cu un instrument.	Intonează cântecul și acompaniază cu mici ezitări.	Intonează cântecul și acompaniază cu ajutor din partea unui coleg.
5	Scrie trei soluții de reducere a poluării fonice.	Scrie două soluții de reducere a poluării fonice.	Scrie o soluție de reducere a poluării fonice.

UNITATEA 3

Lecțiile din jurul tău

Privește în jurul tău și vei descoperi un evantai de lecții pe care ți le oferă, în primul rând, natura. Discută cu colegii tăi despre fotografiile de mai jos. Folosește și întrebările de pe această pagină.

O găză atât de mică te învață lecția disciplinei și a responsabilității.

- Ce alte lecții ai mai putea învăța de la albină?

Cântecul păsărilor anunță sosirea primăverii.

- Ce poți învăța de la păsărele?

- Ce obiceiuri de Paște cunoști?
- Ce cântece tradiționale se cântă de Paște?

- Cum sărbătorește familia ta Paștele?
- Ce îți place să faci cel mai mult de Paște?

Conținuturi: Alterații (bemol, diez, becar)
Nuanțe: tare, mediu, încet
Genuri muzicale: Colinde de Florii și de Paște

Nuanțele

Nuanțele fac parte din interpretare, adică acea parte a muzicii care te face să vibrezi, care te emoționează.

Joc muzical

Ecoul

Împărțiți-vă în două grupe. Prima grupă va cânta un fragment din cântecul *Mărțișor pentru mama* (pagina 24), iar a doua va fi ecoul, adică va repeta ceea ce a cântat prima grupă. Apoi se vor inversa rolurile grupelor.

- Care a fost intensitatea cu care a cântat prima grupă?
- Dar intensitatea celei de-a doua grupe (ecoul)?
- Care este legătura dintre text, melodie și intensitatea cu care ai cântat?

Reține!

Intensitatea este însușirea unui sunet de a fi emis mai tare sau mai încet. Intensitatea este redată în muzică prin nuanțe. Acestea sunt strâns legate de conținutul creației muzicale. Nuanțele sunt:

Piano (încet)

Mezzoforte (mediu)

Forte (tare)

Învăță un cântec!

Nu lăsa pe mâine (după auz)

Muzica: Dumitru D. Stanciu

Versurile: Georgeta Moraru

grupa I
Tare

grupa a II-a (ecou)
Încet

grupa a III-a (ecou)
Foarte încet

Nu lă - sa pe mâi - ne, nu! Chiar a - cu'. Chiar a - cu'.
Ce poți fa - ce chiar a - cu'.

Lucrăm împreună!

Împărțiți-vă în trei grupe și intonați cântecul conform indicațiilor de deasupra portativului.

Interpretați cu nuanțe și alte cântece învățate: *Menuet* (pagina 12), *Ce mi-e mie drag în lume* (pagina 20), *Ploaia* (pagina 23).

Fii creativ!

Creează o scurtă melodie pe versurile de mai jos. Folosește nuanțele potrivite, în funcție de versuri și de melodia creată.

Trenul repede-a trecut:

Uuuuu! Uuuuuu!

Păsărelele-au tăcut.

Învăță un cântec!

Sus, mai sus, în vârf de nuc

(după auz)

Încet Potrivit de încet Cântec popular

Sus, mai sus în vârf de nuc, Cuc, cuc, cu - cu - leț,
 Cânt-un pu - i - șor de cuc,
 Sus, mai sus, Pe-o ră - mu - rea,
 Cântă câ - te-o tur - tu - rea.

Tare Potrivit de tare

Și-a - șa cântă de fru - mos, Cuc - cuc, cu - cu - leț.
 De pi - că frun - za pe jos, Cuc, cuc, cu - cu - leț.
 Și-a - șa cântă de cu drag,
 De pi - că frun - za de fag,

Lucrăm împreună!

Împărțiți-vă în două grupe și interpretați cântecul conform indicațiilor de deasupra portativului. Alegeți un solist care va interpreta fragmentele *Cuc, cuculeț*.

Audiază!

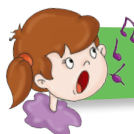
- Audiază Partea I din *Simfonia nr. 40*, de Wolfgang Amadeus Mozart și descoperă nuanțele folosite. Ridică brațele pe nuanța **Tare** și mișcă degetele pe nuanța **Încet**.
- Ascultă din nou piesa și mișcă-te liber pe nuanța **Tare**. Rămâi nemișcat pe nuanța **Încet**.

Din lumea muzicii

Wolfgang Amadeus Mozart

- Este unul dintre cei mai importanți compozitori ai lumii.
- A învățat muzica de la tatăl său, Leopold Mozart.
- Ca solist, a susținut concerte în diferite orașe europene, de la vârsta de șase ani.
- A compus 41 de simfonii, concerte pentru diferite instrumente, opere (*Răpirea din Serai*, *Flautul fermecat*, *Nunta lui Figaro*) și cântece pentru copii.

Învață un cântec!

Azi cu toți să prăznuim* (după auz)

din comuna Gănești-Muncel

Potrivit

Azi cu toți să prăz - nu - im,___ Pre Dum - ne - zeu să - L mă - rim. Hris - tos vi - ne - n -
ce - ti - nel,___ Spre pa - ti - mă,___ ca un___ miel. O, mi - nu - ne! O, mi - nu - ne!

Acompaniază!

Intonează cântecul și acompaniază cu clopoțelul la refren. Urmărește, pe CD, filmul care îți arată cum să cânti colindul la un instrument cu clape. Cântă și tu după model. Poți folosi și xilofonul, lovind cu ciocănelele, astfel:

5 6 7 5 6 7 5 2 5 6 7 5 6 7 5
5 9 9 8 7 9 8 7 6 5 5 9 9 8 7 9 8 7 6 5
5 6 7 5 6 7 5 5

Lucrăm împreună!

Orchestra de jucării și instrumente muzicale

1. Formați grupe de instrumentiști, în funcție de instrumentele pe care le aveți:

- grupa elevilor care cântă la xilofon;
- grupa elevilor care cântă la triolă;
- grupa elevilor care cântă la instrumente de percuție.

2. Grupa coriștilor

- Cântați împreună cântecul, respectând nuanțele.

Exersează!

- Răspunde la întrebările:
 - Ce sentimente exprimă acest cântec?
 - Care este refrenul acestui cântec?
 - Ce nuanțe ți se par potrivite pentru a interpreta acest cântec, care este un colind? Explică de ce sunt potrivite aceste nuanțe.
- Interpretează colindul cu nuanțele potrivite.

* a prăznui: a sărbători.

Genuri muzicale

Colinde de Florii și de Paște

Amintește-ți ce ai învățat în semestrul I despre tradițiile și obiceiurile de Crăciun și de Anul Nou.

Exersează!

Răspunde la următoarele întrebări:

- Cum se numesc cântecele vechi de urare a gazdelor de Crăciun?
- Ce urări se fac gazdelor cu acest prilej?
- La ce eveniment face referire cântecul învățat la pagina 34?
- Ce sentimente exprimă acest colind?

Reține!

Colindele de Florii se cântă cu o săptămână înaintea Paștelui. Acestea prezintă intrarea triumfală a lui Iisus Hristos în Ierusalim.

Există două feluri de colinde dedicate Paștelui:

1. cele de durere, care se cântă în Săptămâna Patimilor lui Iisus;
2. cele de bucurie, care se cântă de Paște.

Spre deosebire de colindele de Crăciun, inspirate din folclor, linia melodică a colindelor de Paște este inspirată din vechile cântece religioase.

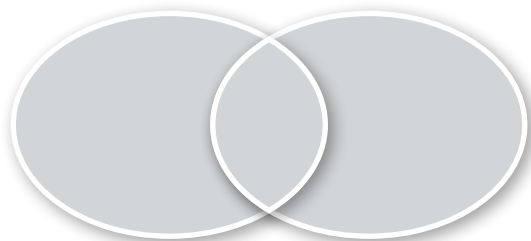

Exersează!

1. Desenează tabelul pe caiet și completează-l cu informații din colindul învățat la pagina 34:

Prilejul cu care se cântă	Cui se adresează	Sentimente exprimate

2. Realizează, pe caiet, diagrama Venn și compară cu ajutorul acesteia colindele cântate de Crăciun și colindele cântate de Paște.

Audiază!

Audiază, pe CD, cântecele *Veniți cu toți dimpreună* și *Astăzi la Florii*, apoi scrie trei argumente care dovedesc că acestea sunt colinde. Menționează categoria de colinde din care fac parte.

Învață să înveți Jurnalul dublu

Această tehnică te ajută să reții informații dintr-un text nou, pentru că te provoacă să faci corelații între ceea ce ai citit și experiența ta personală.

Cum procedezi?

Împarți o foaie de hârtie A4 în două, trasând la mijloc o linie verticală. În timpul citirii textului, notează în partea stângă a paginii acele fragmente care te-au impresionat. În partea dreaptă, vei comenta fragmentul ales notând întrebări, impresii, sentimente, păreri. Întrebările de mai jos te vor ajuta să completezi:

- De ce ai ales acest fragment?
- De ce îți aduce aminte?
- În ce fel te-a surprins?
- La ce te-a făcut să te gândești?
- Ce întrebări ai în legătură cu acest fragment?

Aplică!

Sărbătoarea Floriilor

- Citește textul, apoi realizează un **jurnal dublu**.

Duminica Floriilor face parte din galeria marilor sărbători religioase, fiind ziua în care Iisus Hristos a intrat triumfal în Ierusalim călare pe un asin*.

La intrarea în Ierusalim, Hristos a fost întâmpinat de o mulțime de bărbați, femei și copii, care purtau în mâini ramuri verzi de finic**, cântau și îl aclamau, deoarece înfăptuise minunea învierii lui Lazăr. Din timpuri străvechi, ramurile de finic erau considerate simbol al biruinței. Romanii obișnuiau să-și întâmpine biruitorii în războaie cu ramuri de finic.

În țara noastră există obiceiul să se aducă la biserică și să se binecuvânteze ramuri de salcie. Oamenii pun ramurile de salcie pe pomii fructiferi, pentru a-i ajuta să rodească.

În ziua de Florii, stupii sunt împodobiți cu ramurile de salcie sfințite, pentru ca albinele să fie ferite de rău. În această zi se cântă colinde care exprimă admirația pentru minunea înfăptuită de Iisus.

Tot cu acest prilej, sunt sărbătoriți cei care poartă nume de flori (Camelia, Florina, Narcisa, Margareta, Brândușa, Violeta, Crina etc.)

* asin: măgar.

** finic: curmal.

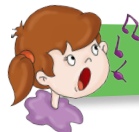
Diezul* (#)

Așa cum la matematică ai învățat semne cu ajutorul cărora obții numere mai mari sau mai mici, în muzică există semne numite **alterații**, care urcă sau coboară sunetele.

Reține!

Diezul are rolul de a urca un sunet. Diezul se așază pe portativ înaintea notei care desemnează sunetul pe care vrei să îl urci, pe linia sau pe spațiul corespunzător notei.

Învăță un cântec!

Cinstiți creștini*

(Colind de Paște)

(după auz)

Colecția George Breazul

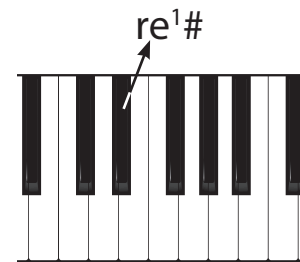
1. Cin - stiți creș - tini prea iu - biți, Pof - tiți ca să ne pri - miți.
2. Cu - vin - te de În - vi - e - re, Să vă fa - cem mân - gă - ie - re,
3. Hris - tos a - n - vi - at din morți Ca să ne scoa - le pe toți.

La dum - nea - voas - tră ve - nim, Să vă pro - po - vă - du - im.
Și cân - tări cu vo - ie bu - nă, Zi - cem cu toții îm - pre - u - nă.
Cu moar - tea, moar - tea căl - când, Tu - tu - ror vi - a - ță dând.

Învăță să cânti la un instrument!

Privește claviatura pianului. Clapele negre sunt folosite și pentru sunetele redade de diez. Observă unde se găsește **re¹ #**. Vizionează filmul care îți arată cum să cânti la pian sau la alt instrument cu clape cântecul învățat. Cântă și tu după modelul dat.

Audiază!

Audiază, pe CD, colindul *Coborât-a coborâtu*, interpretat de grupul de copii, apoi scrie, pe caiet, deosebirile dintre acesta și colindul învățat.

Audiază piesa *Valurile Dunării* (pagina 15) și *Vals din opereta Liliacul* (pagina 17) și observă pe portativ folosirea diezului.

*Creștinii sărbătoresc *Învierea Domnului* sau *Paștele* într-una din duminicile primăverii.

Joc muzical

Vesel/Trist

Bemolul* (b)

Învăță după auz fragmentul:

Tic e bu-cu - ros, A dan-sat fru - mos. Dar a-cum e trist Fiind-că nu-i co - rist.

Exprimă și tu prin fraze muzicale bucuria sau tristețea, după model.

Ce observi că s-a pus înaintea notei **si** în varianta tristă?

Reține!

Bemolul este semnul care coboară sunetul dorit. Bemolul se așază pe portativ înaintea notei care desemnează sunetul pe care vrei să îl cobori, pe linia sau pe spațiul corespunzător notei. Dacă într-o măsură se repetă nota alterată cu bemol, acesta nu se mai adaugă încă o dată. Vezi jocul *Vesel/trist*, măsura a cincea și a șaptea.

Învăță un cântec!

Bondarul (după auz)

Repejor

Versurile și muzica: Gr. Teodosiu

1. Măi, bon - da - re, bon - dă - rici Ce-ai că - tat la noi a - ici?
2. Cu-n bon - dar să nu glu - mești Și de el să te fe - rești!
3. Da - că nu te vei fe - ri, cu a - cul te va ră - ni.

Bâz, bâz, bâz, bon - da - re, bâz! Bâz, bâz, bâz, bon - da - re, bâz!

Exersează!

Răspunde la întrebările de mai jos:

- Ce semne de prescurtare a scrierii muzicale observi?
- Ce semn de coborâre a unui sunet observi?
- Care este sunetul coborât?
- Scrie, în trei enunțuri, învățătura care se desprinde din cântecul învățat.

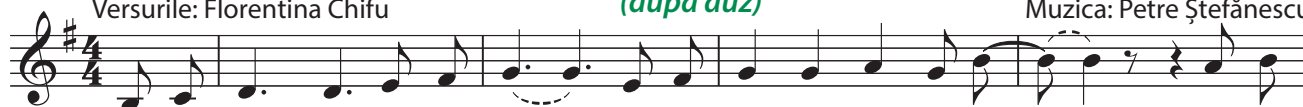
Neamul lui Furnică

Versurile: Florentina Chifu

(după auz)

Muzica: Petre Ștefănescu

1. Știi tu nea - mul lui Fur - ni - că? Stă în - tr-o ce - ta - te mi - că Și ur -
2. La plim - ba - re când por - nești Cui - bul lor să nu - l stri - vești, Că - n plă -
3. Pu - ne - o boa - bă de pâi - ni - că Pen - tru nea - mul lui Fur - ni - că Și trei

zeș - te cu răb - da - re chi - li - u - țe, chi - li - oa - re Îm - ple -
pân - da co - lo - ni - e cu fi - in - țe mici o mi - e Plâng fur -
boa - be de se - ca - ră pen - tru ro - dul din că - ma - ră. Și - o - cro -

ti - te ca să - m - bi - ne Că - mări cal - de în cior - chi - ne.
nici și pu - i - șori Că ești ga - ta să - i o - mori.
teș - te - ori - ce - făp - tu - ră Cât de mi - că din na - tu - ră.

Exersează!

- Răspunde la întrebări
– În fața cărei note s-a pus bemolul?
– Cum va suna sunetul corespunzător?
- Intonează cântecul cu bătaie din palme, pe nota coborâtă.
- Scrie, în trei enunțuri, lecția pe care ai învățat-o din acest cântec.

Audiază!

Audiază piesa *Visare*, din volumul *Scene din lumea copiilor*, de Robert Schumann, și observă folosirea bemolului. Atunci când în întreaga piesă o notă este coborâtă cu ajutorul bemolului, acesta nu se mai scrie de fiecare dată în dreptul notei respective, ci se scrie la începutul portativului, după cheia sol, pe linia sau pe spațiul corespunzător notei.

Visare

Muzica: Robert Schumann

Din lumea muzicii

Robert Schumann

- S-a născut la Zwickau, în Germania, în anul 1810.
- A învățat să cânte la pian, dovedind multă sensibilitate în interpretare.
- A compus piese pentru pian, fiind supranumit „poetul pianului”.
- A scris culegerea de piese scurte *Scene din lumea copiilor*, în care evocă momente de joacă, de visare, de rugă și de bucurie.
- A compus și alte volume: *Carnavalul*, *Album pentru tineret*, *Scene din pădure*.

Becarul*

Spune cum crezi că se procedează, atunci când cobori un sunet, folosind bemolul și vrei apoi să îl urci la loc?

Reține!

Becarul este un semn care readuce la înălțimea inițială sunetul modificat de acțiunea bemolului sau a diezului.

Învăță un cântec!

Hai, Ileană, la poiană

(după auz)

Repejor

din folclorul copiilor, colecția Emilia Comișel

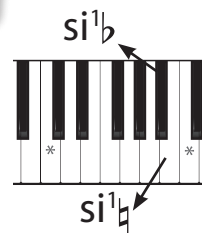
Învăță să cânti la un instrument!

- Clapele negre sunt folosite pentru sunetele redade de diez și de bemol. Observă unde se găsește **si¹** bemol.
- Vizionează filmul care îți arată cum să cânti la pian sau la alt instrument cu clape cântecul învățat. Cântă și tu după modelul dat.

Exersează!

- Identifică alterațiile observate în cântec.
- Răspunde la întrebări:
 - Ce alt semn mai observi?
 - Cum a schimbat acest semn înălțimea sunetului **si¹**?

Mișcare pe muzică

Cântecul *Hai, Ileană, la poiană* este un joc muzical care se desfășoară astfel:

1. Așezați-vă în cerc și mișcați-vă lateral în ritmul melodiei.

Învățătoarea va alege un elev care se va mișca liber în interiorul cercului. Clasa va intona cântecul până la refren.

2. Refrenul va fi intonat de elevul din mijloc, care își va alege un coleg din cerc. Jocul se continuă cu alt copil care își va alege perechea, până când întreaga clasă se va organiza în perechi.

Recapitulare

Amintește-ți ce ai învățat în această unitate.

Învață un cântec!

Foaie verde și-o lălea (după auz)

Versuri populare
Din colecția G. Breazul

Repejor

Foa - ie ver - de și-o la - lea, Ver - de și-o la lea. Sus în deal și
pe vâl - cea, Ver - de și-o la - lea. Și mai jos pe-o ră - mu - rea,
Ver - de și-o la - lea, Cântă și o tur - tu - rea, Ver - de și-o la - lea.

Exersează!

- Intonează cântecul cu nuanțele potrivite.
- Intonează cântecul cu pocnet din degete pe silabele *verde și-o lălea*.
- Completează pe caiet următorul tabel, cu date din cântec:

Măsura	Durate cunoscute	Pauze	Note (de la cea mai gravă la cea mai înaltă)	Alterații	Nuanțe

Audiază!

Vizionează, pe internet, fragmente din baletul *Lacul Lebedelor*, de Piotr Ilici Ceaikovski, și observă modul în care se succed nuanțele. Explică dacă acestea au legătură cu mișcărilor balerinilor.

Fișă de portofoliu

Lacul lebedelor

Citește, pe internet, povestea prezentată în balet, reia audiția și explică legătura dintre nuanțele folosite și conținutul creației. Notează, pe o foaie A4, explicațiile găsite.

Evaluare

După cântec și mișcare, urmează evaluare.

1. Scrie, pe caiet, litera corespunzătoare răspunsului corect.

A. Intensitatea unui sunet este:

- a) înălțimea la care se cântă sunetul;
- b) viteza cu care se cântă cântecul;
- c) forța cu care se cântă cântecul.

B. Termenul de nuanță Forte înseamnă:

- a) încet; b) potrivit; c) tare.

C. Cuvintele prin care se indică nuanțele sunt:

- a) rar, rapid, potrivit;
- b) încet, tare, potrivit;
- c) înalt, grav, mediu.

2. Scrie, pe caiet, ce nuanțe se potrivesc fragmentelor muzicale care au următoarele versuri:

a) *Frunză verde de cicoare
Hai să tragem hora mare.*

b) *Culcă-mi-te mititel,
Și te scoală măricel.*

c) *Azi intră-n Ierusalim
Călare pe mânz asin.*

3*. Scrie, pe caiet, numele alterațiilor muzicale învățate și rolul fiecăreia dintre acestea.

4. Scrie trei enunțuri în care să prezinți deosebiriile dintre colindele cântate de Crăciun și cele cântate de Paște.

5. Interpretează unul dintre cântecele învățate în această unitate, respectând nuanțele potrivite.

ITEM	FOARTE BINE	BINE	SUFICIENT
1	Scrie literele celor trei răspunsuri corecte.	Scrie literele celor două răspunsuri corecte.	Scrie litera unui răspuns corect.
2	Scrie cele trei nuanțe potrivite textelor.	Scrie nuanțele potrivite pentru două dintre texte.	Scrie nuanțele pentru un text.
3*	Scrie denumirile alterațiilor și rolul fiecăreia.	Scrie denumirile alterațiilor și precizează doar rolul uneia.	Scrie denumirile alterațiilor, fără a preciza rolul lor.
4	Scrie cele trei enunțuri.	Scrie două enunțuri.	Scrie un enunț.
5	Intonează cântecul, respectând nuanțele.	Intonează cântecul, cu mici ezitări, respectând nuanțele.	Intonează cântecul, cu ajutorul colegilor, respectând nuanțele.

UNITATEA 4

Cântecele pământului

Muzica este limbajul universal care unește oamenii de pe întregul pământ. Cântecele fiecărui popor reflectă dragostea pentru frumos, emoțiile omului simplu transformate în trăiri artistice. Discută cu colegii tăi despre fotografiile de mai jos. Folosește și întrebările de pe pagină.

Amintește-ți ce ai învățat la orele de Istorie despre minoritățile care locuiesc alături de români.

- Ce știi despre cântecele acestora?

Describe costumele pe care le poartă dansatorii.

- Ce deosebiri sunt între acestea și costumele populare românești?

- Ce dans crezi că dansează persoanele din imagine?
- Ce elemente te-au ajutat ca să îl recunoști?
- Unde se dansează acest dans?

- Ce naționalitate crezi că au dansatorii din imagine?
- Ce indicii îți oferă costumele pe care le poartă?

Notele **la, sol** (octava mică). Elemente de formă: repetiție/schimbare. Jucării și instrumente muzicale. Cântarea cu acompaniament realizat de copii/cadrul didactic. Mișcări sugerate de ritm, melodie, expresivitate. Mișcări libere. Dansuri de societate: Samba. Dansuri moderne: ritmuri pe muzică pop.

Sunetul și nota la

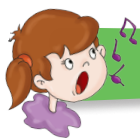
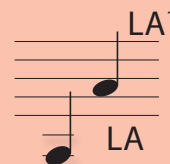
Învață după auz
fragmentul de mai jos.

- Cum se aude sunetul pe care ai cântat silaba **di**?

Di - ri - di - na, Di - ri - da, Di - ri - di - na, Di - ri - di.

Reține!

Acest sunet se numește **la** și se cântă mai jos decât **si**.
Pentru a scrie nota **la**, se trasează sub portativ două linii suplimentare, la distanțe egale una față de cealaltă și față de portativ. Nota **la** se va scrie pe cea de-a doua linie suplimentară.

Învață un cântec!

Revedere

(după auz)

Muzica: D.G Kiriac

Versurile: Mihai Eminescu

Duos

1. Co - dru - le, co - dru - ți - le, Ce mai faci dră - gu - ți - le,
2. Iar eu fac ce fac de mult Iar - na, vis - co - lul as - cult,
Că de când nu ne-am vă - zut Mul - tă vre - me a tre - cut,
Cren - gi - le-mi ru - pân - du - le, A - pe - le-as - tu - pân - du - le,
Și de când m-am de - păr - tat Mul - tă lu - me am um - blat.
Tro - ie - nind că - ră - ri - le, Și go - nind cân - tă - ri - le.

Exersează!

- Scrie pe caiet, pe un portativ, nota **la**.
- Intonează cântecul, exprimând mirare la prima strofă și tristețe la strofa a doua.

Fii creativ!

- Imaginează-ți ce i-ar spune codrul poetului la sfârșitul întâlnirii. Creează o melodie potrivită, în care să se găsească și sunetul **la**. Observă exemplul de mai jos.

Dra - gul meu Mi - hai, Mi - hai, Lân - gă mi - ne să mai stai!

Sunetul și nota sol

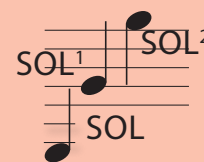

Învăță după auz fragmentul și precizează cum se aude sunetul pe care ai cântat silaba **lo**.

La le lo li, La li le, La le li li li le.

Reține!

Sunetul **sol** este cel mai grav dintre sunetele învățate. Nota **sol** se scrie sub cea de a doua linie suplimentară atașată portativului.

Învăță un cântec!

Bardul* din Mircești** (după auz)

Muzica: Pietro Mezzetti
Versurile: Carol Scrob

Maestuos

1. De la Du - nă - re la Se - na, Din Car - pați la Pi - ri - nei, Gin - ta
2. Și ți - nând în mâ - nă - o cu - pă, Blân - da ma - mă le șop - ti: „Cel ce
3. Toți iau li - ra și - o a - cor - dă, Și toți cân - tă ar - mo - ni - os, Nu - mai
4. El e fi - ul cel mai ju - ne, E Va - si - le A - lec - san - dri, Ce de

no - bi - lă la - ti - nă A - du - nă po - e - ții săi, Gin - ta - săi.
va cân - ta mai bi - ne, As - tă cu - pă va pri - mi, „Cel ce - mi.”
u - nul stă deo - par - te Și sus - pi - nă du - re - ros, Nu - mai - os.
gri - ja ță - rii sa - le A - bia poa - te - a mai zâm - bi, Ce de - bi.

Exersează!

- Răspunde la următoarele întrebări:
 - a) Ce știi despre poetul Vasile Alecsandri de la orele de limba română?
 - b) Care este strămoșul comun al popoarelor de gintă*** latină?
- Intonează cântecul, cu bătăi din palme pe sunetele cele mai joase.
- Învăță să cânti, atât cât îți permite vocea fragmentul colorat, urmând etapele cunoscute.
- Intonează cântecul, alternând fragmentele intonate cu cele în gând.

*Bard: poet care compunea și cânta cântece războinice sau religioase în vechime.

**Mircești: comună în județul Iași, unde s-a născut Vasile Alecsandri.

***Gintă: grup de oameni care provin dintr-un strămoș comun.

Din lumea muzicii

În cântecul *Bardul din Mircești*, compozitorul Pietro Mezzetti prezintă un moment din viața poetului Vasile Alecsandri. Este vorba despre concursul poezilor de origine latină, care a avut loc la Montpellier (Franța), în anul 1878. Concursul literar internațional cu tema „Cântecul latinului” avea ca trofeu o cupă de argint. La competiție au participat 56 de poeți din țările care vorbesc limbi romanice. Vasile Alecsandri a câștigat premiul, cu poezia *Cântecul gintei latine*.

Învățã să cânti la un instrument!

Vizionează, pe CD, filmul care îți arată cum să cânti la pian sunetele învățate.

Mâna dreaptă

Mâna stângă

5 4 3 2 1 4 3 2 1 4 3 2 1 3 2

SOL LA SI DO¹ RE¹ MI¹ FA¹ SOL¹ LA¹ SI¹ DO² RE² MI² FA² SOL²

Mișcare pe muzică

- Ascultă varianta instrumentală, de pe CD, și mișcă-te liber pe muzică.
- Execută bătăi din palme pe timpul accentuat, apoi două mișcări, la alegere, pe timpii neaccentuați.
- Urmărește filmul, de pe CD, și execută și tu mișcările prezentate în film.
- Intonează cântecul și execută mișcări sugerate de textul cântecului.

Fii creativ!

- Poetul Vasile Alecsandri a fost numit *Bardul din Mircești*. Scrie, în caiet, cum l-ai mai putea numi, în urma succesului obținut.
- Creează o melodie legată de succesul obținut de poetul Vasile Alecsandri, la acest concurs literar. Folosește versurile de mai jos sau creează tu însuși versuri potrivite evenimentului, în care să folosești sunetele **la, sol**, ale căror note sunt scrise sub portativ. *Poetul nostru talentat Concursul a câștigat.*

Jucării muzicale

Identifică jucăriile muzicale din imaginile alăturate. Care este diferența dintre acestea și instrumentele din orchestră?

Folosește tobița sau tamburina pentru a reda duratele de mai jos:

Reține!

Jucăriile muzicale sunt copii în miniatură ale instrumentelor din orchestră. Jucăriile sunt mai ușor de mânuit și de folosit de către copii. Ele vor face cântarea mai plăcută și învățarea sunetelor muzicale mai ușoară!

Acompaniază!

Acompaniază, cu una dintre jucăriile muzicale sau cu un instrument, colegii care intonează cântecul *Bardul din Mircești*.

Urmărește filmul care îți arată cum să cânți acest cântec la un instrument cu clape. Cântă și tu.

Confecționează instrumente!

Castaniete

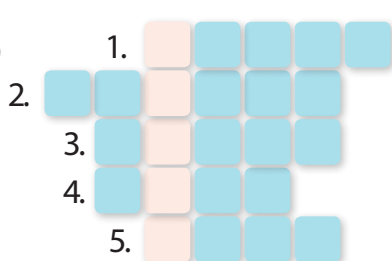
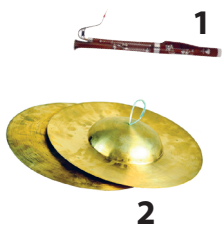
Castanietele sunt instrumente muzicale răspândite în Spania sau în America Latină. Ai nevoie de două linguri de lemn, un șiret mai gros și culori. Cu ajutorul unui adult, taie cozile lingurilor. Realizează două găuri în capătul fiecărei linguri, cu un burghiu manual. Trece șnurul prin cele patru orificii, având grijă ca să nu fie nici prea larg, nici prea strâmt. Împodobește castanietele cu desene.

Pentru a folosi castanietele, trebuie să introduci degetul mijlociu prin inelul format de șnur, prinzând castanieta între deget și podul palmei.

Cozile tăiate pot fi folosite pentru a bate ritmul.

Joc de cuvinte

Completează, pe caiet, căsuțele rebusului, cu denumirile instrumentelor din ilustrațiile de mai jos.

Elemente de formă

Repetiție/Schimbare

Amintește-ți cântecul *Nu lăsa pe mâine* (pagina 32).
Intonează cântecul și bate din palme pe fragmentele care se repetă.

Joc

Statuile

Ascultați varianta instrumentală, de pe CD, a acestui cântec și mișcați-vă liber, pe fragmentele care se repetă. Rămâneți nemișcați, ca statuile, pe fragmentele cu schimbări față de cele care se repetă.

- De câte ori se repetă primul fragment?
- Dar al doilea fragment?
- În care parte a cântecului a intervenit schimbarea?
- Procedați în același mod pentru cântecul *Hai, Ileană, la poiană* (pagina 40).

Exersează!

- Intonează cântecul *Revedere*, învățat în această unitate, și precizează care sunt fragmentele care se repetă.
- Intonează cântecul, cu pocnet din degete pe fragmentele care se repetă.
- Intonează fragmentele care se repetă și cântă în gând fragmentele în care au intervenit schimbări.

Fii creativ!

Compune o melodie, pornind de la fragmentul dat mai jos. Învață fragmentul, apoi scrie continuarea acestuia cu un fragment care se repetă și are o schimbare la sfârșit.

Reține!

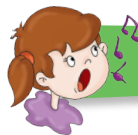
- La fel ca vorbirea și scrisul, muzica se organizează într-un fel de propoziții și fraze muzicale. Pentru a fi înțelese, ideile muzicale trebuie repetate. Fragmentele care se repetă pot fi de doar câteva sunete sau mai întinse. Întâlnim uneori fragmente muzicale întregi care se repetă. De cele mai multe ori, repetările sunt parțiale. De regulă, sfârșitul frazei muzicale aduce o schimbare.
- Notarea se poate face fie scriind pas cu pas toate notele care se cântă, fie folosind prescurtarea semnelor de repetiție.

Mișcare pe muzică

- Audiază din nou valsul *Valurile Dunării*, de Iosif Ivanovici, și mișcă-te liber, pe fragmentele care se repetă.
- Bate din palme, pe fragmentele în care intervine schimbarea.

Cântarea cu acompaniament realizat de copii/cadrul didactic

Învăță un cântec!

Cântă corect și cu talent,
Alege-acum un instrument!

S-a dus cucul de pe-aici (după auz)

1. S-a dus cu - cul de pe-a - ici _____ Și și-a lă - sat pu - ii mici, _____ Cu - cu - le.
2. Și-a ve - nit cu - cu-n-tr-o vre - me Și-a gă - sit pu - ii cu pe - ne,
3. Cu - cu - le, cu - cu - țu - le _____ Va - ra vii, va - ra te duci, _____
4. Mă-nânc miez de a - lu - ne - le, Și cânt co - dru - lui cu je - le,

I-a lă - sat lân - g-o tul - pi - nă, Să-i creas-că ma - mă stră - i - nă. Cu - cu - le.
Cu - cul, de pă - re - re bu - nă, Cânt-tă-n co - dru de ră - su - nă.
Mă mir iar - na ce mă - nânci, Mă mir iar - na ce mă - nânci.
Mă - nânc pu - tre - gai de fag _____ Și cânt co - dru - lui cu drag.

Învăță să cânti la un instrument!

Urmărește, pe CD, filmul care îți arată cum să cânti la un instrument cu clape cântecul popular românesc. Cântă și tu după model.

Exersează!

- Intonează cântecul, cu bătăi din palme, pe fragmentele care se repetă.
- Intonați cântecul acompaniați cu un instrument folosit de cadrul didactic.

Lucrăm împreună!

Orchestra de jucării și instrumente muzicale

Împărțiți-vă în grupe de instrumentiști, astfel:

- grupa elevilor care cântă la instrumente cu clape;
- grupa elevilor care cântă la xilofon;
- grupa elevilor care cântă la instrumente de percuție;
- grupa coriștilor.

Interpretați împreună cântecul învățat.

Jucați-vă, cântând prin alternanță între cor și instrumentele folosite.

Acompaniază!

- Acompaniază-ți colegii cu unul dintre instrumentele preferate.
- Cântă prin alternanță între cor și instrumentul folosit de cadrul didactic sau de un coleg.
În timp ce se cântă la instrument fragmentul desemnat de cadrul didactic, intonează cântecul în gând.

Mișcări sugerate de ritm, melodie

Învăță un cântec!

Muzica se completează cu mișcarea. Poți învăța mai ușor un cântec, dacă îl însoțești de mișcări.

Azi e soare (după auz)

Versuri: Florentina Medeleanu

Cântec american

1. Câ - te doi tot îm - pre - u - nă, Ba - tem pal - me - le u - șor.
2. Mu - zi - ca me - reu ne-a - du - nă Și un zâm - bet dă - ru - im.

Azi e soa - re, vre - me bu - nă Și pe cer nu-i ni - ciun nor.
Azi e soa - re, vre - me bu - nă Și doar ve - seli o să fim.

**Mișcare
pe muzică**

Grupați-vă în perechi, în cerc. Executați următoarele mișcări:

Prima măsură: pe timpii 1 și 2, bătăi ușoare din picior;
pe timpii 3 și 4, bătăi ușoare pe umăr.

A doua măsură: pe timpul 1, bătaie din palme;
pe timpul 2, bătaie cu mâna dreaptă în mâna dreaptă a partenerului.
pe timpul 3, bătaie din palme;
pe timpul 4, bătaie cu mâna stângă în mâna stângă a partenerului.

Se repetă aceleași mișcări pe următoarele măsuri.

Exersează!

- Învăță să cânti fragmentul din cântec care se repetă, aplicând etapele cunoscute.
- Intonează cântecul și tacează măsura.

Fișă de portofoliu

Beneficiile muzicii

Scrive ce alte beneficii poate aduce muzica, în afara celor sugerate de cântec. Informează-te de pe internet, din reviste sau din cărți de specialitate.

Fii creativ!

Intonează melodia și execută propriile mișcări sugerate de ritm. Execută mișcările singur sau împreună cu un coleg ori o colegă.

Mișcări sugerate de melodie, expresivitate

Între muzică și mișcare există o legătură strânsă. Muzica transmite emoții și trăiri artistice. Mișcarea te ajută să exprimi, cu ajutorul corpului tău, mesajele muzicii și sentimentele trezite de aceasta.

Învață un cântec!

Holari, holaro (după auz)

Versurile: Florentina Medeleanu

Melodie germană

1. Ce se-a - u - de-a - fa - ră a-cum? Ho - la - ri, ho - la - ro, Sunt co - pii zglo -
2. Spu - nă lu - mea cum o vrea, Toți co - pi - ii

bii pe drum, Ho-la-ri-a - ho! Cânt-tă, rād, se - ve - se - lesc, Ho - la - ri,
știu cân - ta. Chiar de sunt gă - lă - gi - oși,

ho - la - ro, Toa - tă stra - da a - sur - zesc, Ho - la - ri - a - ho!
Sunt deș - tepti, vo - ioși, fru - moși.

Exersează!

- Învață să cânti fragmentul colorat.
- Intonează cântecul, cu bătăi din palme, pe cuvintele *Holari, holaro*.

Fii creativ!

Creează un dans care să cuprindă mișcările preferate executate la rubrica „Mișcare pe muzică”.

Mișcare pe muzică

Intonează cântecul și execută, de fiecare dată, mișcări diferite, după cum urmează:

- mișcări care să sugereze înălțimile sunetelor;
- mișcări care să sugereze duratele sunetelor;
- mișcări sugerate de textul melodiei;
- mișcări care să sugereze sentimentele transmise de cântec.

Din lumea muzicii

- Acest cântec poartă numele de *jodler* (în limba germană se pronunță *iodler*) și este specific zonelor muntoase din Alpi.
- Textul propriu-zis este intonat prin alternanță cu anumite silabe care trec rapid de la registrul grav la cel înalt.

Mișcări libere

Audiază!

- Ascultă piesele *Elefantul* și *Lebăda* din suita *Carnavalul animalelor*, de Camille Saint Saëns, și exprimă în două enunțuri ce ai simțit ascultând fiecare piesă.

Joc

Mimă

- Mimează mersul diferitelor animale în fața clasei. Colegii trebuie să ghicească animalul ale cărui mișcări le-ai imitat.

Învață un cântec!

Elefantul

Muzica: C. Saint-Saëns

Repejor

Mișcare pe muzică

- Ascultă din nou prima piesă și mișcă-te liber, pe muzică, imitând mișcarea greoaie a elefantului. Execută apoi mișcările grațioase ale lebedei în timp ce ascuți a doua piesă.

Exersează!

Descoperă pe partitură notele **la** și **sol** învățate în lecțiile precedente.

Lebăda

Muzica: C. Saint-Saëns

Fișă de portofoliu

Mișcări diferite

Compară modul în care te-ai mișcat pe fiecare dintre piese. Scrie pe o foaie A4 ce te-a determinat să te miști diferit.

Dansuri de societate

Samba

Călătoria muzicală te va purta în alt continent, pentru a asculta un cântec specific Braziliei și pentru a învăța un dans nou! Descoperă, pe harta lumii, Brazilia. În ce continent se găsește Brazilia?

În care dintre emisferele Pământului se află acest continent?

Audiază!

Ascultă, pe CD, piesa *Samba do Brazil* și însoțește timpul accentuat cu pocnet din degete.

Reține!

Samba este dansul național al Braziliei, care se dansează la celebrul Carnaval de la Rio de Janeiro. Acest carnaval este ținut anual înainte de Postul Mare* și este considerat cel mai mare carnaval din lume, având zilnic câte două milioane de participanți pe străzi. Primul festival de la Rio a avut loc în 1723. Parada Carnavalului de la Rio este realizată de dansatoare ale școlilor de samba din Rio de Janeiro (peste 20).

Mișcare pe muzică

- Este un dans complet, care solicită fiecare parte a corpului. Se îmbină mai multe mișcări, pe mai multe segmente ale corpului. Figurile folosesc flexarea/întinderea genunchilor înainte/înapoi, combinată cu o mișcare a bazinului.

Brațele se balansează în aer, la nivelul umerilor.

Învăță pașii de dans, urmărind pe CD filmul care îți arată cum să dansezi samba.

Exersează!

- Pentru a te exprima în adevăratul sens al sambei, trebuie să ai o stare de exuberanță. Exprimă, cu ajutorul sambei, bucuria de a dansa.
- Compară samba cu un alt dans învățat, menționând măsura în care sunt scrise, mișcarea, pașii de dans.

*Postul Mare: perioadă de șase săptămâni înainte de Paște, în care creștinii nu mănâncă alimente de origine animală.

Dansuri moderne

Dansul pe ritmuri de muzică pop

Dansul modern este un joc, un ansamblu de mișcări ritmice, variate, ale corpului omenesc, executate pe ritmurile unei melodii.

Reține!

Cuvântul „pop” este preluat din limba engleză, reprezentând o prescurtare a adjectivului *popular*, care înseamnă „celebru”, „famos”. Muzica pop a păstrat subiectele în care se reflectă viața de zi cu zi, fapt care a asigurat succesul acesteia. Regele și regina muzicii pop sunt considerați Michael Jackson și, respectiv, Madonna. Pe ritmurile muzicii pop se pot realiza mișcări variate, libere, ale diferitelor părți ale corpului omenesc.

Mișcare pe muzică

Vizionează, pe internet, filmul care prezintă piesa *Holiday* (Vacanță) interpretată de Madonna. Urmărește mișcările dansatorilor și dansează împreună cu ei.

Învăță să înveți metoda Mozaic

Este o metodă de învățare prin colaborare cu ajutorul căreia elevii le predau colegilor diferite cunoștințe.

Cum procedați?

1. Formați grupuri de 4–5 elevi. Fiecare elev din grup va avea un număr (1, 2, 3, 4, 5). Se pregătește materialul de învățat, în cazul nostru un dans pe muzică pop, ales împreună cu cadrul didactic. Melodia va fi împărțită în fragmente egale cu numărul de copii din grup.
2. Se formează grupurile de experți. Toți elevii de la toate grupurile care au numărul 1 formează grupul de experți nr. 1. Elevii de la toate grupurile care au numărul 2 formează grupul de experți nr. 2 și tot așa. Pentru fiecare grup de experți se distribuie câte un fragment din piesa aleasă. Experții din fiecare grup discută împreună mișcările pe care le vor executa pe fragmentul distribuit. Se repetă fragmentul respectiv până când experții îl știu atât de bine, încât sunt capabili să îi învețe pe colegi să îl danseze.
3. Elevii revin în grupurile din clasă și îi învață pe colegi mișcările repetate. La sfârșitul lecției, fiecare elev trebuie să știe dansul. Acesta va fi repetat cu toată clasa.

Amintește-ți ce ai învățat în această unitate.

Învăță un cântec!

Recapitulare

Primăvara
(după auz)

Text adaptat: Florentina Medeleanu

Cântec maghiar

Iar co-pi - ii ies la joa-că Prin-tre pomi, prin-tre flori Ce-rul le zâm-beș-te fă-ră pic de nori.

Exersează!

- Urmărește, pe portative, notele învățate în această unitate. Intonează cântecul, cu bătăi din palme, pe notele **sol** și **la**, aflate sub portative.
- Intonează cântecul, cu pocnet din degete, pe fragmentele care se repetă și cu bătăi pe coapse, pe fragmentele în care intervin schimbări.

Mișcare
pe muzică

Intonează cântecul și execută următoarele mișcări pe muzică:

1. mișcări care să sugereze înălțimile sunetelor;
2. mișcări care să sugereze duratele sunetelor;
3. mișcări sugerate de textul melodiei;
4. mișcări care să sugereze sentimentele transmise de cântec.

Acompaniază!

- Urmărește, pe CD, filmul care îți arată cum să cânti la pian acest cântec popular. Cântă și tu. Poți folosi și xilofonul cu plăcuțe numerotate. Folosește cifrele romane pentru nota **si** – VII, pentru nota **la** – VI, iar pentru nota **sol** – V.
1 1 1 1 5 5 5 4 3 1 1 / 3 5 5 5 6 5 4 3 5 2 2
3 5 5 5 6 5 4 3 2 3 1 VII VIV / 1 1 1 1 5 5 5 4 3 1 1

Fii creativ!

- Compune o melodie care să conțină o repetiție și apoi o schimbare.
- Scrie-o în caiet și apoi intoneaz-o.

Evaluare

După cântec și mișcare, urmează evaluare.

1. Scrie, pe caiet, litera corespunzătoare răspunsului corect:

A. Sunetul **sol**, învățat în această unitate, este:

- a) cel mai înalt sunet cunoscut;
- b) cel mai grav (gros) sunet cunoscut;
- c) cel mai lung sunet auzit.

B. Samba este un dans cu origini în:

- a) Spania;
- b) Italia;
- c) Brazilia.

C. În cântecul *S-a dus cucul de pe-aici* sunt:

- a) trei fragmente care se repetă;
- b) două fragmente care se repetă;
- c) patru fragmente care se repetă.

2. Răspunde, pe caiet, la următoarele întrebări:

- a) Care este legătura dintre muzică și mișcarea pe muzică?
- b) Care sunt beneficiile muzicii pentru oameni?
- c) Ce eveniment este prezentat în cântecul *Bardul din Mircești*?

3. Scrie trei enunțuri despre samba.

4. Recunoaște piesele ale căror fragmente le vei audia. Scrie titlurile acestora pe caiet.

5. Cântă un cântec învățat în această unitate, însoțit de mișcări libere.

ITEM	FOARTE BINE	BINE	SUFICIENT
1	Scrie literele celor trei răspunsuri corecte.	Scrie literele celor două răspunsuri corecte.	Scrie litera unui răspuns corect.
2	Scrie cele trei răspunsuri.	Scrie două dintre răspunsuri.	Scrie un singur răspuns.
3	Scrie trei enunțuri.	Scrie două enunțuri.	Scrie un enunț.
4	Scrie cele trei titluri.	Scrie doar două titluri.	Scrie un titlu.
5	Intonează cântecul, însoțit de mișcări libere.	Intonează cântecul, cu mici ezitări, însoțit de mișcări.	Intonează cântecul, cu ajutorul colegilor, însoțit de mișcări.

UNITATEA 5

Colecționăm timp liber

E timpul să îți amintești ce ai învățat în clasa a IV-a. Care este lecția ta preferată învățată la ora de Muzică și Mișcare? Motivează răspunsul tău. Ce activități muzicale ai dori să desfășori în vacanță? Discută cu colegii despre fotografiile de pe această pagină.

- Ce activități desfășori în timpul liber?
- Unde le desfășori?

- Scrie o listă cu activități muzicale potrivite pentru a-ți petrece timpul liber. Pe care dintre acestea le preferi?

- Care sunt beneficiile pe care le aduc muzica și mișcarea pe muzică? Scrie o listă cu acestea.

- Care sunt pasiunile tale? Muzica și dansul se numără printre acestea?
- Cum îți cultivi aceste pasiuni?

Recapitulare finală

Sunetele și notele învățate

Cea mai plăcută activitate în timpul liber este explorarea naturii. Petrece cât mai mult timp în natură și ascultă glasurile acestora.

Învăță un cântec!

Cucule, pasăre grasă (după auz)

Potrivit Cântec popular

1. Cu - cu - le, pa - să - re gra - să, Cuc! Cu - cu! Ce tot cânti la
 2. Ori ți-e foa - me, ori ți-e se - te, Cuc! Ori ți-e dor de
 3. Nici mi-e foa - me, nici mi-e se - te, Cuc! Nici mi-e dor de

noi pe ca - să, Cu - cu - lea - nă, lu - go - ja - nă, Cuc! Cu - cu!
 co - drul ver - de,
 co - drul ver - de,

Exersează!

- Învăță să cânti fragmentul colorat de pe portative, urmând etapele cunoscute.
- Cântă, prin alternanță, fragmentele pe cuvinte cu cele pe note.
- Răspunde la următoarele întrebări:
 - a) Care este cel mai înalt sunet cântat în acest cântec?
 - b) Care este cel mai grav sunet din cântec?
 - c) Unde sunt așezate pe portativ notele corespunzătoare acestor sunete?

Cucule, pasăre grasă (după auz)

Potrivit Cântec popular

1. Cu - cu - le, pa - să - re gra - să, Cuc! Cu - cu! Ce tot cânti la
 2. Ori ți-e foa - me, ori ți-e se - te, Cuc! Ori ți-e dor de
 3. Nici mi-e foa - me, nici mi-e se - te, Cuc! Nici mi-e dor de

noi pe ca - să, Cu - cu - lea - nă, lu - go - ja - nă, Cuc! Cu - cu!

Exersează!

- Învăță să cânti fragmentul colorat de pe portativ, de la pagina 58, folosind aceleași etape. Ce denumire poartă notele, în a doua variantă?
- Care este cel mai grav sunet cântat, de această dată? Dar cel mai înalt?
- Unde sunt așezate pe portativ notele corespunzătoare acestor sunete?

Lucrăm împreună!

- Formați trei grupe corespunzătoare fiecărei strofe a cântecului de la pagina 58, și cântați, prin alternanță, la indicația profesoarei.
- Alegeți un solist care să interpreteze strofa a treia.
- Creați o scenetă muzicală din care să facă parte și cântecul învățat. Amintiți-vă și alte piese care au ca personaj cucul și găsiți împreună motivul pentru care cânta cucul în cântecul învățat în această lecție. Compuneți un final fericit scenetei. Prezentați sceneta la serbare.

Audiază!

Ascultă piesa *De pe alte meleaguri*, din suita *Scene din lumea copiilor*, de Robert Schumann. Recunoaște, pe portativ, notele **fa**² și **sol**². Completează **Jurnalul de spectator** cu impresii legate de piesa audiată.

De pe alte meleaguri

Muzica: Robert Schumann

Joc

Clubul pasiunilor

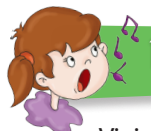
- Un elev va adresa colegilor întrebări muzicale referitoare la pasiunile lor. Întrebările muzicale trebuie să conțină sunetele **si** sub portativ, **do**¹, **re**¹ sau **si**¹, **do**², **re**². Colegii vor da răspunsuri muzicale folosind regulile învățate despre repetiție și schimbare. După ce au răspuns toți colegii, completează tabelul cu informațiile referitoare la pasiunile lor:

Pasiunea	Dans	Muzică	Pictură	Literatură	Sport	Invenții	Colecții	Alte pasiuni
Număr de copii								

Ritmul

Copiii iubesc să-și petreacă timpul cu animalul de companie.

Învață un cântec!

Pisicuța mea (după auz)

Versurile și muzica: Florentina Chifu

Vioi

1. Miau! Miau! Pi - si - cu - ța mea Nu - mai lap - te bea.
2. Miau! Miau! Am și-un mo - tă - nel Alb și sprin - te - nel.

Lap - te dul - ce și smân - tâ - nă și căr - ni - ța bu - nă. Miau!
Ca - re prin - de când vrea el _____ Că - te-un șo - ri - cel. _____ Miau!

Exersează!

- Intonează cântecul și tactează măsura.
- Amintește-ți cântecul *Cucule, pasăre grasă*. Intonează-l tactând măsura.
- Compară cele două măsuri în care sunt scrise cântecele, amintește-ți măsura de două pătrimi și completează, în caiet, tabelul de mai jos:

Măsura	Numărul de timpi	Timpul accentuat	Combi-nații ritmice
Două pătrimi			
Trei pătrimi			
Patru pătrimi			

- Intonează cântecul, cu bătăi din palme, pe pauze.
- Găsește combinații ritmice care să completeze pauzele din ultima măsură a cântecului.

Joc muzical

Șoarecele și pisica

- Așezați-vă în cerc și ridicați sau coborâți brațele pe pauze, astfel:
Miau! – Brațele sus. **Miau!** – Brațele jos.
Pisicuța mea – Brațele sus.
Numai lapte vrea. – Brațele jos.
- Alegeți doi copii, unul va fi pisicuța (va sta în afara cercului), iar celălalt va fi șoricelul (va sta în interiorul cercului). Pisicuța va urmări șoricelul, în timp ce colegii vor intona cântecul și vor mișca brațele după modelul dat, profitând de momentele când brațele sunt sus și poate intra în interiorul cercului. Brațele jos blochează drumul pisicuței către șoricel. Jocul se continuă cu altă pereche de copii.

Fii creativ!

- Creează o ghicitoare muzicală despre animalul tău de companie, care să conțină pătrimi, optimi și doimi în măsura aleasă de tine.
- Compune o melodie cu duratele folosite.
Exemplu: *Îmi e prieten devotat / Mă păzește neîncetat.*

Mișcare pe muzică

O vacanță nu este împlinită fără muzică și mișcare!
Te invit să cânti și să dansezi!

Învață un cântec!

O lume în mii de culori (după auz)

Versurile: Florentina Chifu

Muzica: Petre Ștefănescu

1. Por - nim la drum por - nim__ Spre munți că - lă - to - rim
2. Por - nim la drum por - nim__ Spre mări că - lă - to - rim.

Ur - căm pe cres- te-n_ zori__ Ne-o-
Vâs - lim u - șor spre_ mal__ Plu-

prim doar la iz - vor.__ Ur - căm pe stânci vo - ioși_
tim pe-nal - tul__ val.__ Va - can - ță ca-n po - vești

S-a - tin - gem no - rii pu- foși__ Cu sprin-teni că - pri - ori_
Cu pă - sări, al - ge și pești__ Prin va - luri că - lă - tori

O lu - me în mii de cu - lori.__

Exersează!

- Intonează cântecul, cu bătăi din palme, pe pauzele de pătrime.
- Notează, în caiet, alterațiile muzicale descoperite pe portativ.
- Intonează cântecul și alternează mișcări diferite de percuție corporală pe grupul de trei pauze de pătrime din măsuri.

Exemplu:

Mișcare
pe muzică

Intonează cântecul și execută următoarele mișcări, pe muzică.

1. Mișcări care să sugereze înălțimile sunetelor.
2. Mișcări care să sugereze duratele sunetelor.
3. Mișcări sugerate de textul melodiei.
4. Mișcări care să sugereze sentimentele transmise de cântec.

Proiect

File din marea carte a muzicii

Lucrăm împreună!

- Împărțiți-vă în grupe și alegeți-vă un domeniu care vă place.

NATURALIȘTII

Mergeți în parc sau în pădure și înregistrați sunetele din natură. Căutați informații despre piese muzicale care redau astfel de sunete și realizați un poster cu această temă.

MATEMATICIENII

Căutați informații și realizați un poster despre superlative muzicale din țara noastră și din Europa: cea mai lungă piesă muzicală, orchestra cu cei mai numeroși instrumentiști etc.

ECOLOGIȘTII

Pregătiți pentru colegii voștri un set de reguli care trebuie respectate pentru a preveni poluarea fonică.

Realizați un poster în care să prezentați aceste reguli.

GEOGRAFII

Realizați un poster în care să prezentați orașe ale Europei, centre importante ale muzicii (în care s-au născut și au compus compozitori celebri).

MUZICIENII

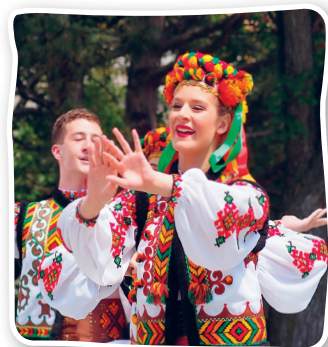
Descoperiți melodii aparținând diferitelor popoare. Stabiliți asemănări și deosebiri între acestea și piesele românești.

Propuneți colegilor audiții muzicale.

DANSATORII

Descoperiți asemănări și deosebiri între dansurile diferitelor popoare.

Prezentați colegilor dansurile învățate. Invitați-i să danseze alături de voi.

- Împărțiți-vă în grupe de 4–5 copii și alegeți-vă una dintre temele de mai sus. Realizați posterele și faceți *turul galeriei*. Ascultați audițiile propuse de grupa muzicienilor, în timp ce analizați lucrările colegilor.

Evaluare finală

1. **Scrive, pe caiet, literele din dreptul enunțurilor în care cuvintele subliniate desemnează termeni muzicali:**

- a) Am cumpărat un timbru pentru o scrisoare.
- b) Când am ajuns acasă, m-am trezit fără cheie.
- c) Am făcut mai întâi exerciții de emisie a sunetelor.
- d) Cântecele avea o alterație pusă la cheie.
- e) Exercițiul de la sol a fost pe muzică românească.
- f) Vocea lui Tudor are un timbru plăcut.
- g) Compoziția începea și se termina cu sol.
- h) Ana a aruncat ouăle pentru că erau alterate.
- i) Emisia de carbon pune în pericol sănătatea planetei.
- j) Alin a cântat curat sunetele alterate.

2. **Completează măsurile cu duratele corespunzătoare.**

3. **Scrive notele de sus, corespunzătoare celor scrise pe portativul dat.**

4. **Audiază fragmentele și recunoaște piesele din care fac parte. Scrive titlurile pieselor și numele compozitorilor.**

5. **Intonează notele și scrie în ordine măsurile de mai jos, pentru a recompune fragmentul corespunzător dintr-un cântec cunoscut. Intonează cântecul și acompaniază-te cu percuție corporală sau cu un instrument.**

ITEM	FOARTE BINE	BINE	SUFICIENT
1	Scrive cinci răspunsuri corecte.	Scrive patru răspunsuri corecte.	Scrive trei răspunsuri corecte.
2	Completează șase măsuri.	Completează patru măsuri.	Completează două măsuri.
3	Scrive cele șase note.	Scrive patru note.	Scrive două note.
4	Scrive cele trei titluri și numele celor trei compozitori.	Scrive două titluri și numele a doi compozitori.	Scrive un titlu și numele unui compozitor corect.
5	Scrive fragmentul din cântec, îl intonează și se acompaniază.	Scrive fragmentul din cântec, îl intonează, cu mici ezitări, însoțit de acompaniament.	Scrive parțial fragmentul, intonează cântecul, cu ajutorul colegilor, însoțit de acompaniament.

CUPRINS

Acesta este cuprinsul manualului tău.

Recapitulare.....	5	Becarul.....	40
		Recapitulare.....	41
		Evaluare.....	42
Unitatea 1			
ÎN DOI ȘI TREI TIMPI		Unitatea 4	
Folclorul copiilor.....	8	CÂNTECELE PĂMÂNTULUI	
Măsura de trei pătrimi.....	10	Sunetul și nota la	44
Menuetul.....	12	Sunetul și nota sol	45
Proiect – O poveste muzicală din benzi desenate.....	13	Jucării muzicale.....	47
Dansuri de societate – Valsul.....	14	Elemente de formă.....	48
Învață să înveți – Diagrama Venn.....	16	Repetiție/Schimbare.....	48
Recapitulare.....	17	Cântarea cu acompaniament realizat	
Evaluare.....	18	de copii/cadrul didactic.....	49
		Mișcări sugerate de ritm, melodie.....	50
Unitatea 2		Mișcări sugerate de melodie,	
EU ÎNTRE CEIALȚI		expresivitate.....	51
Sunetul și nota si	20	Mișcări libere.....	52
Timbrul.....	23	Dansuri de societate – Samba.....	53
Sunete din mediul înconjurător.....	23	Dansuri moderne – Dansuri pe ritmuri	
Diferențierea tipurilor de voce umană.....	24	de muzică pop.....	54
Timbrul instrumental.....	25	Învață să înveți – Metoda Mozaic.....	54
Învață să înveți – Metoda R.A.I.....	26	Recapitulare.....	55
Orchestra.....	28	Evaluare.....	56
Recapitulare.....	29		
Evaluare.....	30		
		Unitatea 5	
Unitatea 3		COLECȚIONĂM TIMP LIBER	
LECȚIILE DIN JURUL TĂU		Sunetele și notele învățate.....	58
Nuanțele.....	32	Ritmul.....	60
Genuri muzicale.....	32	Mișcare pe muzică.....	61
Colinde de Florii și de Paște.....	35	O lume în mii de culori.....	61
Învață să înveți – Jurnalul dublu.....	36	Proiect – File din marea carte a muzicii.....	62
Diezul.....	37	Evaluare finală.....	63
Bemolul.....	38		